

Įstatytas 1886.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.

Metinė prenumerata:
 Suvienytose Valstijose ... \$2.00
 Kanadoje 2.50
 Visose kitose viešpatystėse 3.00
 Prenumerata apmokama iš kalno.
 Prenumeratos metams skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klausito laišku:

J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.

120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone, 2427 Greenpoint.

Established 1886.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Wednesdays at Brooklyn, New York.

Yearly Subscription Rates:
 United States \$2.00
 Canada 2.50
 All other countries 3.00
 Advertising rates on application.

Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 50. BROOKLYN, N. Y. GRUODŽIO (December) 12 d., 1917 M. METAI XXXI.
 (Telefonas 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint.)

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

RUSIJOJ VEL NAUJA REVOLIUCIJA

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

KALEDINAS IR KORNILOVAS SU 40,000 KAZOKŲ PAKĖLĖ MAIŠTĄ PRIEŠ BOLŠEVIKUS. JIEMS GELBSTI KADETAI.

ITALAI JAU GALUTINAI SULAIKĖ VOKIEČIŲ VERŽIMĄSI.

SUV. AMERIKOS VALSTIJOS PASKELBĖ KARĘ AUSTRIJAI.

REVOLIUCIJA PORTUGALIJOJE.

TIES BUFFALO BUVO LABAI DIDELĖ PUGA. NET TRAUKINIAI BUVO SUSTABDYTI ANT 13 VALANDŲ.

BAISI EKSPLOZIJA HALIFAX'E. IŠGRIAUTA DAUG NAMŲ. UZMUSTA 4,000 ŽMONIŲ. BE PASTOGĖS LIKO 20,000. REIKALAUJA 25 MILIJONŲ PAGALBOS.

LIETUVIŲ DIENA ALIJANTŲ BAZARE PUKIAI PASISEKĖ.

SUAREŠTUOTAS „KOVOS“ PERSONALAS. (Plačiau žiūrėk įvairiose žiniuose).

Iš karės lauko

RUSIJA PADARĖ PALIAUBAS ANT 10 DIENŲ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Londonas. — Iš Berlyno oficialiai paskelbta, kad padaryta sutartis nesimušti ant rusų fronto per 10 dienų. Per tą laiką manoma užbaigti visas tarybas apie galutiną paliaubą. Dalis rusų delegacijos grįžo Petrogradan pranešti apie tarybas. Kita dalis podraug su vokiečių delegacija t-belaiko posėdžius Lietuviškoj Brastoj.

Rumunijos oficialis pranešimas sako, kad vokiečių bandymai brolautis buvo patikti gera artilerijos ugni.

TEUTONAI VĖL UŽIA ITALIJON.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy Act.”)

Berlinas. — Vokiečiai pradėjo naują užpuolimą Šiaurinėj Italijoj ir ikišiol paėmė 11 tukstančių imtinių ir 60 kanuolės.

Officialis Romos pranešimas skelbia, kad italai po drausau

mušio tęsusio per visą dieną, atsitraukė. Bet Alpiniečiai-kareiviai nutarė geriau mirti, negu pasitraukti ir nors apsupti mušėsi iki karčiam galui.

ANGLAI TRUPUTĮ PASITRAUKĖ CAMBRAI APIELINKĖJE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Berlinas. — Oficialis pranešimas sako, kad vokiečiai atsieniė apkasų keturių mylių gilyj ir 10 mylių ilgyj. Anglai pasitraukdami uoliai beį sąžiningai viską sunaikinę. Vokiečiams teko 9 tukstančiai imtinių ir 148 kanuolės.

Anglų pranešimas sako, kad anglai pasitraukė vokiečiams to nepatėmijant. Pagal apskaitliavimų anglai atidavę vokiečiams trečdalį kiek buvo užgriebę savo garsiam „tank“ užpuolime. Tėn siaučia smarkūs mušiai dabar.

LONDONAS VĖL BUVO BOMBUOTAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Londonas. — 25 vokiečių or-

laiviai užpuolė Angliją tarp vienos ir penkių vajandų ryto. Aėir apsigynimo prietaisom tik penki pasiekė Londoną. Čia jie numetė dvi plaišomas bombas ir aibę padegančių. Matomai jie turėjo tik slą padegti Londoną. Išviso nuo šio užpuolimo žuvo užmuštais 7 žmonės, o sužeistais 21. Vokiečiai neteko dvejų orlaivių, kurių lakunai suimti gyvi nelaisvėn.

RUMUNIJA JIESKO TAIKOS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the act of October 6, 1917 („Trading with the enemy act.”)

Berlinas. — Oficialiai tapo paskelbta, kad ir Rumunijos armija kalbasi su vokiečiais apie paliaubą ir taikos užvėrimą. Tas pats pranešama ir iš Austrijos. Bet anglų, karės valdyba sako, kad vis tas yra begėdiškas vokiečių prasimanymas.

NARLAIVIŲ DARBAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Londonas. — Pereitą savaitę nuo minų ar narlaivių žuvo 17 anglų laivų. Iš jų tik vienas buvęs su intalpa mažiau 1,600 tonų. Italai neteko dvejų garlaivių ir trijų buorinių laivų. Francuzams narlaivės nuskandino 4 garlaivius.

Iš Visur

SĄJUNGIEČIŲ KONFERENCIJOS NUTARIMAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Londonas. — Svarbiausiu nutarimu konferencijos yra kooptavimas sąjungiečių spēkų ant jurių. Pirmiausiu vaisiu to kooptavimo yra sumažinimas įvežimų, kad tuo paliuosavus juo didesnį skaitlių laivų pervežimui S. V. armijos.

Paskui nutarta sudaryti vieną tarybą, kuri tvarkys sąjungiečių finansus, kaip tai skolų išmokėjimų, pinigų kursų ir tt.

Konferencija sudarė komitetą, kuris rupinsis suvienijimu karės reikmenų produkcijos, taip, kad dvi dirbtuvės nedirbtų pagal tą

patį kontraktą ir stengsis kiekvienai šaliai paskirti gaminti tokias reikmenis, kurias geriausiai gali.

RUSIJOS IMPERIJA SKILA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Petrogradas. — Didžioji Rusijos Imperija išsitiesusi ant šeštadalio žemės kamuolio, dabar subyra į atskiras valstijėles. Ikišiol įsikurė neprigulmingai Suomij, Afganija, Kaukazaras, Sibėrija, Krimas ir kazokų žemės. Taip pat vargiai begriž Imperijos globon ir Lietuva, Latvija bei Lenkija.

Bet tulų tikima, kad tos visos respublikėlės susimegs kada nors kruvon federativiais ryšiais.

UKRAINA IR KAVKAZAS PRIEŠ ATSKIRĄ TAIKĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Londonas. — Ukrainos valdžia oficialiai paskelbė, kad nei Ukrainos parlamentas, nei valdžia pradėjo taikos derybas su Centralėm Valstijom.

Per Persiją gauta žinios, kad Kaukazaras priešingas bolševikams ir kankaziečiai kariausią, kaip kariavę su turkais. Tik prašo anglų piniginės paramos.

ČECHAI, SLAVAI AUSTRIJOJE REIKALAUJA APSISPRENDIMO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Amsterdamas. — Prasidėjus kalboms apie taiką parentą ant rusų pasiulimų Austrijos mažosios tautos ėmė reikalauti, kad jom būtų duota apsisprendimo teisė. Įvairūs slavų bei čekų klyubai, organizacijos išneša tode lei tam tikras rezolucijas.

KORNILOVAS PABĖGO IŠ KALĖJIMO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Londonas. — Gen. Kornilovas lydimas 400 kazokų jau pasiekė

Orsą. Jis pabėgo iš savo kaėjimo Mogileve tik prieš inėnant bolševikų spēkom. Užtai pastarieji inpykė užmušė buvusį vyriausį komanduotoją Dukovną (kuris nenorėjo pasiulyti vokiečiams paliaubų) išmesdami jį per bėgančio traukinio langą.

LATVIAI IR DUMA ŠAUKIASI PAGALBOS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Londonas. — Nesenai bolševikų išvaikyta Rusijos Duma atidavė paramos tam vienatiniam rusų tautos rinktiniam kunui. Latviai taipgi atsiskaukė tam tikroje peticijoje, prašydami, kad sąjungiečiai apgintų Kuršą nuo Germanizmo ir protestuodami prijungimui Kuršo prie Vokietijos.

BOLŠEVIKAI LAIMI RINKIMUOSE STEIGIAMAJN SEIMAN.

Petrogradas. — Pagal apskaitliavimų, ikišiol bolševikai Rusijoj gavo suvirš 2 milijonu, 7 šimtų tukstančių balsų, kadetai — 2 milijonu 2 šimtu tukstančių ir soc-revoliucionieriai 2 šimtu tukstančių.

Beto Rusijoj dabar yra toks įstatymas, kad rinkėjam nepatikus išrinkto atstovo veikimaj ar politika jie gali padaryti naujus rinkimus, nors atstovo tarnystos laikas ir nebutų pasibaigęs.

EROLIAI RUSAI VEIKIA SUOMIJOJ.

Haparanda. — Rusų kareivių organizacijos pagriebė daug maisto iš Suomijos sandelių, tuo patatydamos šalį bado pavojuje. Bolševikų valdžia uždraudė įvežti Suomijon bile prekių. Pavelyta tik kariniem traukiniam ten važiuoti. Maisto klausimas darosi aršus, nes rusų kareiviai ir suomiaivalkatos plėšia jau esančius sandelius nieko nebudami. Suomia karštai kreipėsi pas švedus pagalbos. Esą bolševikai prižadėję duoti kas mėnuo po 16 tukstančių tonų kviečių, o davė ikišiol per du mėnesiu vos 700.

O reikia atminti, kad Suomiją valdo socialistai.

ANGLIJOJ GYDYTOJAI GAL BUS SUVIVSUOMENINTI.

Londonas. — Žmonių sveika-

tos ministeris mano inėšti prieš Kalėdas parlamentan bilių, sulgy kurio visi gydytojų patarimai bei pagalba liekasi visuomenės turtu. Arba kitais žodžiais sakan, kiekvienas žmogus turi teisę dykai gauti gydytojavų patarnavimą apšėtas ligos ar negalės. Manoma, kad tas valdžios sumanymas ras daug pritarėjų parlamente ir todėl taps įstatymu.

RUSIJAI GRĖSIA BADAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the Act of October 6, 1917 („Trading with the Enemy act.”)

Petrogradas. — Iš laikraštinių žinių išsiaiškina, kad daugelyje Rusijos vietų badas stačiai žiūri akyse. Labiausia kenčia miestėnai. Mat, ukininkai ant jų baisiai inpykė. Labiausia ant kupėjų ir kurpių, nes jie „pasitūškai plėšia.“ Todėl ir neveža nieko miestuose. Taippat badas grėšia ir armijai, nes iširus gelžkeiliam, negalima privežti maisto.

KALĖDINIS „VIEN. LIET.“ NUMERIS.

Iš įvairių Amerikos kolonijų net iš tolymiausių kampėlių lietuviai užsako daugybes kalėdinio numerio. Pavyzdžiui galime suminėti:

„Aušra“, Waterburyje užsako — 100 egz.

P-as Kairys iš E. Chicago 50. J. Skinderis iš Clinton, Ind. — 30.

A. S. Kulbickas iš Cleveland, Ohio — 30.

J. Janulevičia iš Harrisono — 50.

Rumša iš Montello — 25.

Daugybės gi užsakė po 15, 10 ar 5 egzempliorius. Tokių labai daug ir mes joku būdu negalime suminėti visų. Tas aiškiai paliudija, kaip pageidauja visuomenė Kalėdinio „V. L.“ Nr. Iki šiai yra užsakyta 3,400 ekstra Kalėd. numerio.

Nuoširdžiai kreipiamės į mus draugus prašydami iš kalno duoti užsakymus. Užsakymus priimėsimė iki 17 d. gruodžio. Mes turime žinoti, kiek reikės spausdinti to Nr., negalime prispausdinti tiek, kad paskui liktų, prie dabartinio brangumo.

Taiği pasiskubinkite su užsakymu, kad paskui nebutų vėlu. Su pagarba „V. L.“ Administr.

Iš Amerikos

BAISIAUSIA EKSPLOZIJA.

Halifax, Kanada. — Šioje prieplaukoje francūzų laivas Mont Blanc vežantis netoli 3 tukstančių tonų amunicijos susidūrė su belgų laivu Imo ir, žinoma, amunicija plyšo padarydama baisiausią eksploziją. Pasekmės: 2 tukstančiai žmonių užmušti; 3 tukstančiai sužeisti, kiti mirtinai; dvi keturkampės mylios gražiausios dalies miesto visiškai sunaikintos, nuostoliai siekia milijonus dolerių.

Eksplozija įvyko šiaip: Mont Blanc plaukė uostan, o Imo iš uosto. Bet jiems kaž kodėl susimaišė signalai ir vietoj praplaukti pro viens kitą, Mont Blanc stuktėlėjo Iman. Pasidarė gaisras ant Mont Blanc ir jureiviai narsiai stengėsi jį užgesinti. Bet kad karė būtų apskelbta po veltas buvo darbas. Kadangi už 17 minučių po susidurimo gaisras pasiekė amuniciją ir įvyko eksplozija. Ją girdėjo net už 60 mylių. Mieste ėmė namai griuti, prasidėjo gaisrai. Eš, kiti namai tik išrukę dulkėse. Miestelėnai baisiai persigando ir pradėjo bėgioti rėkdamai buk vokiečių laivynas bombarduoja Halifax. Visos telegrafo bei telefono vielės buvo sutrauktos plačioje aplinkėje. Ešą buvę vietų, kur stačiai lyjo stiklais.

Dabar miestą saugoja buriai kareivių ir jureivių.

PREZIDENTO KALBA KONGRESE.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the act of October 6, 1917 (Trading with the enemy act).

Washingtonas. — Atsidarant rudeniui kongresas, posėdžiui, prezidentas kaip paprastai, pasakė trumpą prakalbėlę, kuri šiuomet buvo ypač svarbaus turinio. Trumpai suglaudus prezidento kalba perduodama vienu saki-

niu: S. V. kariaus iki pergalei, iki tol, kol teisybė, atlyginimas ir saugumas bus užtikrinti pasaulio demokratijai nuo Centralių Valstybių.

O kuomet įvyks ta pergalė? Gi tuomet, tariant prezidento žodžiais: „Mes skaitysimė karę išlošta, kuomet Vokietijos žmonės per savo tikrus ingaliotus atstovus pasakys, jog sutinka užverti taiką paremtą ant teisybės, ir ant atlyginimo piktumų papildytų per jų valdovus.“

S. V. PASKELBS KARĘ AUSTRIJAI.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the act of October 6, 1917 (Trading with the enemy act).

Washingtonas. — Prezidentui paprašius, kongresas manoma nuobalsuos apskelbti Austrijai karę. Nėkurie kongresmanai norėję narsiai stengėsi jį užgesinti. Bet kad karė būtų apskelbta po veltas buvo darbas. Kadangi už 17 minučių po susidurimo gaisras pasiekė amuniciją ir įvyko eksplozija. Ją girdėjo net už 60 mylių. Mieste ėmė namai griuti, prasidėjo gaisrai. Eš, kiti namai tik išrukę dulkėse. Miestelėnai baisiai persigando ir pradėjo bėgioti rėkdamai buk vokiečių laivynas bombarduoja Halifax. Visos telegrafo bei telefono vielės buvo sutrauktos plačioje aplinkėje. Ešą buvę vietų, kur stačiai lyjo stiklais.

Tada, pagal išrokavimą, S. V. prisidės suvirš 700 šimtų tukstančių naujų priešių, kurie reiks pr savo laikraštį užreikšė, kad jie nėra S. V. priešai ir nepritaria tiutonių kare. Todėl prašo, kad nebūtų prieš juos pavartota be-reikalingų priemonių.

SOCIALISTŲ ATSTOVAS ĮNEŠA TAIKOS REZOLIUCIJĄ.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, on December 12, 1917, as required by the act of October 6, 1917 (Trading with the enemy act).

Washingtonas. — Atstovas Londonas nuo New Yorko įnešė kongresan rezoliuciją, reikalaujančią prezidentą sukviesti Washingtonan visų šalių kariaujančių prie Centralės Valstybės parlamentų ingaliotinius. Jie turėsi inkurti tarptautišką organizaciją įvykinimui patvarios taikos.

INKVIZICIJOS PALAIKAI.

Nashville, Tenn. — Vienas mu-rinas Scott tapo suimtas už užpuolimą ant baltveidės moteriškes. Bevežant jį kalėjiman, įniršus minia baltveidžių užpuolė šerifą ir pasiėmė areštuotąjį savo nagnose. Apie tą tuoj dagirdo visa aplinkė ir subėgo žiūrėti, kaip baus muringą. Pastarasis buvo priištis prie geležinio stulpo, aplink jo sukrovė laužą, su kuriuo podraug nelaimingasis ir supleškėjo. Laikė degimo minia ramiai užsilaikė ir žiopsėjo.

Darbininkų Reikalai

GELŽKELIO UNIJOS NENORI VALDIŠKOS KONTROLĖS.

The Locomotive Engineers Journal editoriale randasi išreikšta mintis, kad gelžkelių unijos nelabai kaip mėgsta valdišką gelžkelių kontrolę. Ten sakoma: „Nors valdiška kontrolė ir gali įvykti del S. V. gelžkelių, bet darbininkai bus nekaip užgandinti. Nes laisvė kontrakto būtų tuomet dikėiai apkarpyta. O iš Anglijos pavyzdžio mes matom, kad nors valdžia ir kelia algas, bet niekadoms neduoda užtektinai.“

Taigi gelžkelių unijoms geriau patiktų jei visi gelžkeliai sumegstų kravon ir būtų kompanijų globoje. Tuomet unijos laisvai galėtų reikalauti sau tinkamo algų pakėlimo. Gi gelžkeliams bunant valdžios kontrolė, algų pakėlimo reikalauti būtų daug sunkiau, o ypač dabartiniu karės laiku. Tuomet darbininkai turėtų pakęsti, nes kilant pragyvenimui, nekiltų tolygiai jų algos.

Kitas unijos laikraštis agituoja: lai gelžkelius valdo kompanijos. Tik reikią uždėti didesnius mokesčius už važtą ir turėsimė užtektinai turto tiek didesnių al-tųjų.

gų išmokėjimui, tiek gelžkelių tvarkoj užlaikymui.

Šitoks sumanymas tuoj pakeltų prekių kainas, kurios karės laiku ir neprašomos gero-kai kyla.

Kaip gelžkelių klausimas tikrai išsiriš, dabar dar nežinia. Susirinkęs kongresas vis duos kokį-nors atsaką. Tik tiek aišku: gelžkeliai bus suvienyti. Bet kieno rankose ar kompanijų ar valdžios tai parodys bandymai, vykiami Rytinėse valstijose. Čia kompanijos padarė taip vadina-mą „pool“ t. y. suvienijimą gelžkelių ir prašo 60 dienų laiko išbandyti šią tvarką. Pasirodžius kad gelžkeliai vistiek neįstengia tinkamai ir laiku vežioti ne tik karės reikmenas, bet ir maistą, kurą, valdžia ims juos savon kontrolėn neveizdama nieko.

12 UŽMUŠTI AETNA KO DIRBTUVĖJ.

Pittsburghas. — Aštuoni kubi-lai su galingiausia sprogstančia medžiaga vadinama TNT plyšo, užmušdami 12 darbininkų ir sužeisdami du. Valdžia mano, kad tai valios darbas ir eina tyrinė-jimai.

Vienas svetimtautis stebėtinai išsigelbėjo. Mat, tą dieną atsi-buvo jo vestuvės ir jis pirmą kartą per kiek metų neatsilankė dirbti. Bet užtai pavaduotojas žuvo.

AUSTRALIJŲ VOKIEČIAI UOLIAI REMIA I. W. W.

New Yorkas. — Vienas oficie-rius, atsižymėjęs Galipolio mušiuose, savo kalboje pasakė, kad Australijoje vokiečiai-austrai laike karės baisiai praturtėjo ir vi-saip gelbsti savo šalim. Butent jie turi fondą iš milijono dola-rių ir iš jo remia aidoblistų orga-nizacijas. Sako, ir Australijoje to-del atsitinka, kad sudega maisto sandeliai, plyšta amunicijos lai-vai ir tt. Nors policija tą žino, bet niekaip negali pritverti kal-tųjų.

Iš Lietuvos

TEN IR PAS MUS.

Kiekviena diena vis atne-ša ką nors naujo, naujesnių žinių apie Lietuvą. Visi jau čia, kad tenai mūsų tėvy-nėje, mirštanti badu mūsų brėčiai dirba del Lietuvos laisvės, tik mes natūrine apie tai žinių. Jau pereitame „V. L.“ pranešime svarbių žinių, dabar gi vėl galime kiek papildyti jas. Tik-ka gavome laišką iš Stoc-holmo, kuris dvejojpos cen-zūros išbraukytas, bet jis visgi šiek tiek nušviečia dalyką. Štai tasai laiškas: „Lietuvos Aidas“

Tik ką gavau iš Vilniaus pirmus 6 numerius „Lietuvos Aido“. „Aido“ redaktori-us-leidėjas A. Smetona. Artimieji bendradarbiai: M. Biržiška, P. Klimas, kun. J. Stankevičius, agronomas A. Stulginskis, Dr. J. Šaulys ir A. Žmuidzinavičius.

„Lietuvos Aidas“ — taip pat atrodo kaip Lietuvių Balsas. Ir kalba ta pati, ir rašyba, ir straipsnių su ži-niomis tvarka. „Vilniaus Aidas“, pirmasis laikraštis, kurį galės su mielu noru skaityti visi, kurio taip ilgai troško likusieji Lietuvo-je.

„Dabartis“ — tai juk ne laikraštis, bet vokiečių vyriausybės oficijozas, kur spausdinasi daugiausiai vokiečių štabo pranešimai ir vyriausybės skelbimai apie pabaudas del menkiausių rasikaltimų lig 50,000 mar-kių, arba trejų metų kalėjimo, arba net abi pabaudos drauge.

„Lietuvos Aidas“ eina 3 kartus į savaitę, kaina su mėnesiniu priedu „Liuosos

Valandos“ metams 6 rub-liai, arba 12 markių.

„Lietuvos Aidas“ nepar-tivis laikraštis, tas matoma iš jo bendradarbių ir straip-snių. Prie jo susispietė visi kam brangi tėvynė, jos ateitis ir gerovė. Šią mintį aiš-čiai pabrėžė įžanginis strai-psnis N1 nuo rugsėjo 6 d. prasidedantis šiais žodžiais: „Dvejus metus varžė karės aplinkybės viešąjį žodį. Pa-galiaus mūsų krašto gyvenimo sąlygos tiek atsimainė, kad tapo galima leisti „Lietuvos Aidas“. Gerai nu-manydami šios valandos vai-rumą ir svarbumą, susitelkė me apie jį pasauliniai in-teligenčiai ir kunigai, visi, kurie tik pavaldome plunk-sna, nepaisydami nei srovių, nei pažiūrų skirtumo. Visus mus čia suspietė rimtas mu-sų tautos ir mūsų gimtosios šalies padėjimas.

Jei kitos šalys ir kitos tautos, daug stipresnės ir laimingesnės už mus, iškėlė vienybės obalsį šiuo baisesiu ju karės metu, tai kas kal-bėti apie lietuvius, kurių bent ketvirta dalis yra del įvairių priežasčių noromis nenoromis apleidusi savo tėvynę, kurių šviesuomenės yra palikę namie tik ma-žas burelis.

Tos minties, tai vedami, atmetame kuriam laikui vi-sa, kas mus skiria nuo kits kito, ir sustojome ant ben-drųjų darbo pamatų, kurie mus šlieja kravon.

Mes nusimanome, kaip sunkiomis aplinkybėmis ten-ka num mums darbuotis: ap-linkui karės pėdsakai, visur kur tik užvilgterėsi, liudna, ir griaudu: čia griuvėsiai, žolėmis apaugę, ten tuščias suirusio gyvenimo trobesys, ten kitas koks skurdo regi-nys. Visi betgi juntame karę einant galop. Nuliudime

FELJETONAS

SUNAUS KERŠTAS.

Povilas Moranas turėjo liudną kudukystę. Jam vos buvo sukakę tiktai šeši me-tai. Vieną kartą jo tėvas sugrįžo iš kur tai vėlai vaka-re. Jo buvo išblyškęs vei-das, indubusios akys ir nuo ašarų pamėlynavę paakiai.

Tėvas kaip tai karštai pa-ėmė į glėbį mažiuką Poviluką ir karštai pabučiavo pro verksmus sakydamas:

— Poviluk, mano bran-gus suneli... Aš taip jo mal-davau, tai prašiau, bet jis pasiliko nepermaldujamas. Kas buvo tasai „jis“? Ku dikis tiktai jautė, kad tai kas toks baisesnis net ir už patį kaminakrėtį, kurio Povilukas visuomet taip labai bijodavosi.

Kudikis labai jautriai pri-siglaudė prie tėvo. Jo kar-štos kudukystės ašaros susi-maišė su tėvo karčiomis aš-romis ant rupaus tėvo vei-do.

Kiek vėliau namon sugrį-žo ir motina. Ji gailiai ver-kė, kuomet dažinojo, kad tas „jis“ buvo nepermaldu-jamas. Ir visą vakarą tik ir buvo kalbama apie tą pa-slaptinę „jis“.

Ant rytojaus jį išvežė į kaimą pas tetą. Povilukas gavikas.

labai norėjo atsiveikinti su savo tėvu, bet jam pasakė, kad tėvas labai nuvargęs miega, tai Povilukas nedrį-so tėvo pažadinti; juk jis visuomet budavo toks geras paklusnus vaikas. Jis tik-tai niekaip negalėjo supras-ti, delko motina taip labai nusiminusi ir vis verkė. Jo galvelė taipgi niekaip ne-galėjo apimt, kodėl dabar visi taip jo gailisi, kodėl vi-si jam vis sako „nelaimingas vaikelis“? Kokia gi nelai-mė galėjo atsitikti? Vėliau Povilukas prisimindavo, kad tą naktį, jis girdėjo ko-kį tai trenksmą, kad net lan-gai suvirpėjo ir motinos graudų vaitojimą... Nuo tos dienos Povilukas daugiau tėvo nematė.

Jam pasakė, kad tėvas nu-mirė, bet kas ta mirtis, jis niekaip negalėjo suprasti. Tik-tai daugeliui metų praslinkus jis suprato kaip bai-sus tas žodis.

Ponas Moranas, Povilo tėvas pats save nusižudė persišaudamas tą naktį, kuomet Povilukas girdėjo trenksmą, kurio nesuprato. Jo tėvas buvo įsitikinęs bankieriui Dusenai, pas ku-rį ir visus pinigus buvo pa-sidėjęs, nes laikė jį teisingu žmogumi, bet iš tikrųjų bu-vo tai tikras sukčius ir ap-kaimas gavikas.

Vieną kartą Duseną pa-tarė savo depozitoriui Mo-ranui pradėti pelningą spe-kuliaciją ir indėti visus sa-vo pinigus į aukso kasyklas ir tuomi padvigubinti savo tur-tą. Jis užtikrinėjo Mora-ną, kad tos kasyklos niekad nesubankrutys, nors pats gerai žinojo, kad tos kasy-klos jau baigia subankrutyti.

Moranas paklausė ir suki-šo visus savo pinigus, nuo ko bankierius gerai pasipelnė.

Tiktai kuomet viskas išė-jo į viršų, tik tuomet Mo-ranas suprato su kuomi tu-rė reikalą. Kuomet jau vis-kas buvo bankieriaus ran-kose, Moranas nuėjęs papa-šė nors kiek sugrąžinti, tai bankierius atsakė:

— Popieros visos tvarko-je. Jei tamsta nori teisman patraukti, tai nieko nepelny-si.

Tuomet Moranas pama-tęs, kad jis pasiliko tikriau-siu elgeta nusišovė save. Tai ką reikšė žodis „jis.“ Nuo tos dienos, kaip Povilas dažinojo tą karčią teisy-bę, jis davė sau žodį atker-šinti tam, kuris jo tėvą nu-varė į kapus. Nuo to laiko Povilas ir tik gyveno del keršto. Kuomet numirė jo motina, jis dar kartą pats sau prisiekė atkeršyti tam beširdžiui žmogui, bankie-riui.

Jis sudarė keršto planą. Bankierius visiškai pa-miršo apie Morano mirtį.

Jisai besukdamas žmones labai praturtėjo. Turėda-mas daugybę pinigų, jis sau nusipirko garsų titulą grafo de-Sanejaus ir gyveno di-džiausiuose istekliuose visur mėtydamas pinigus.

Delei to, kad įvykdinti sa-vo planą, reikėjo daug dar-bo ir išnašumo. Pirmiausiai reikėjo perkeisti savo pa-vardę. Jis pastojo į vieną didelę krautuvę už patar-nautoją po vardu Povilo Temblio. Tai buvo jo mo-tinos pavardė merginose. Čia jis išmoko knygvedys-tės ir iš čia jam pasisekė pastoti knygvedžiu pas tą patį bankierių, delei kurio suktybių nusižudė jo tėvas.

Avantiuristas grafas de-Sanejus visiškai nei nenu-jautė, kokį žmogų jis pa-ėmė knygvedžiu į savo ban-ką. Bet pas jį niekad nebu-vo tokio gero knygvedžio, tokio gero patarnautojo, ku-ris taip uoliai ir su atsidavi-mu dirbtų. Tas naujas knygvedys visuomet darban atėdavo dar prieš laiką, o vakare irgi nesiskubindavo namon. Darbe gi taip aty-džiai dirbdavo, kad niekas su juomi niekad negalėjo su-silygtinti. Jei pačiam ban-kieriui reikalinga būdavo kokia nors informacija, tai Temblio visuomet ją sutei-kdavo, jis, rodos buvo kaip ir vaikščiojanti kokia bir-žos enciklopedija.

Taip pražėjo 5 metai. Saužudžio sunus per tą laiką užsitarnavo pilno pasi-

tikėjimo nuo bankieriaus ir tapo pirmąja jo ranka. Ban-kierius jam ant tiek pasiti-kėjo, kad leisdavo pasiraši-nėti po čekiais ir visiškai su-lyg savo nuožiuros daryti spekuliacijas ant biržos. O Povilas Temblio vis darba-vosi su neišsekama energi-ja.

Per ištisus metus Povilas Temblio vis dar laukė ge-ros progos, kad išpildyti sa-vo planą. Per tą laiką jis dar didesni ingavo užsitikė-jimą.

Per rankas jaunojo ban-kos ingaliočinio pereidavo didžiausios sumos pinigų ir jis visuomet gerai ir tikrai viską išpildydavo. Senis bankierius matydamas tokį savo ingaliočinio teisingu-mą su pasigėrėjimu sakyda-vo:

— Kaip gerai, kad ant svieto yra toki geri ir atsi-davę žmonės. Nuo to laiko, kaip pas mane pradėjo dir-bti ponas Povilas Temblio, mano turtas daugiau, negu pasidvigubino.

Bankierius daug daug pi-nigų mėtydavo į visas pu-ses. Jis gyveno labai puik-iai, perteklyje.

Vieną kartą bankierius pranešė Povilui, kad jis iš-važiuoja į Nizza dviems sa-vaitėms, sakydamas:

— Aš pasiimu su savimi tiktai 10 tukstančių fran-kų; daugiau baisu su savi-mi imti, gali kelionėje vis-ko atsitikti. Už kelių dienų aš tavęs paprašysiu telega-

fu prisiųsti kelis desėtkus tukstančių...

— Klausau — atsakė Po-vilas.

Bankierius išėjo visiškai nepastebėjęs, kaip ingalioči-nis į jį rušėiai pažiūrėjo.

Per dvi-tris dienas ban-kierius išleido tuos pinigus, ką turėjo su savimi ir tuo-jaus telegrafu paprašė sa-vo ingaliočinio prisiųsti jam 100 tukstančių. Ant ryto-jaus bankierius nesulaukda mas pinigų sumanė per te-lefoną pasikalbėti su savo bankos užveizda Povilu.

— Prie telefono esate po-nas Temblio? Taip?

— Taip! — atsakė išjuo-kiantis balsas. — Kuomi galiu patarnauti?

— Ar išsiuntėte man 100 tukstančių? Man pinigai la-bai reikalingi. Pas mane ki-šeniuje nėra nei skatiko.

— Nei skatiko? Ar išti-kro? Nejaugi? Tai ir gerai.

— Kaip tai gerai? — pa-klausė besijuokdamas ban-kierius.

— Suprantama, kad aš džiaugiuosi, kad pas tamis-tą nėra pinigų. Išklauskite mane, neperkirkite man, kaip aš kalbėsiu. Aš esu visiškai ne Povilas Tem-blio. Mano tikras vardas, tai Povilas Moranas. Pasi-stengkite atsiminti... Aš sunus to, kuris daugelis metų atgal nusižudė. A? Atsime-nate? Tai puiku! Ar žino-mi imti, gali kelionėje vis-ko atsitikti. Už kelių dienų aš tavęs paprašysiu telega-

gimsta geresnės ateities vilčių: tikimės stosi ant griuvusių nauja gyvata, nebepanašia į tą, kuri buvo prieš karę... Norime būti liuosi ir savo rankomis, kad ir kitų padedami atstatyti numikotą Lietuvą.

Užsibaigia šis straipsnis taip:

Kaip mes susitelkę apie „Aidą“ einame ranka į ranką taip geistume, kad ir jo skaitytojai, mus suprato, vyktų išvieno į pastatytą liuososios Lietuvos tikalą. Kariaujančios ir nekariaujančios šalys, visos ištroškiosios laukia karės pabaigos. Ir gal ji nebetoli yra. Tat reikia skubėti, dirbti, ruoštis ją sutikti, kad nepražiopstotume svarbios valandos prieš santaiką. Tepadedamums Dievas!”

Jonas Aukštuolis. Stockholm 5-X-17.”

Laiškas aiškiai parodo, kad ten ne tiktai veikėjai, srovės, partijos susitaikė bendrai dirbti, bet net dirba kartą, palaiko vienintėlį Lietuvos laikraštį. Vadinasi tenai, kur sunkiausia susitarti, kur viskas uždrausta, kur už menkiausių prasizginimą baudžiama, ten susitaria ir padaro didelius darbus. Mes gi laisvoje Washingtono žemėje ką gi darome?

P. Norkus.

MUSŲ PABĖGELIAI

Voronežas. — Žiurint į gyvenimą plačiau, galima patėmyti, kad tas mūsų „dešinysis“ sparnas, kur visą laiką šaukia, kad tik „jū“ tinkamai rūpinamasi darbo žmonėmis, o visoki, girdi, „ciečlikai“ tikta gražiaus žodžiais nori pritraukti prie savęs, žadėdami duoti rojų ant žemės — išties, koki „jie“ yra draugai, pamatysite, kad ir iš tokių, žemiau nurodytų, atsitikimų.

— Kuomet birželio 25 d. buvo visų darbininkų demonstruojama, išreiškiant protestą prieš turtininkų-kapitalistų lokautą — fabriko uždengimą ir didelės žmonių minios nuo darbo paliosavimą — išmetimą jų į gatvę ir atidavimą pragaiščiai, ir L. S.-L. P.

Vor. Sr. Kom., prisidėdamas prie bendro protesto lokautininkams ir užuojautos išreiškimo darbininkams, sukvieta į 2-jo mok. bendrabučio sodą, visus darbo žmones, kame po kelių prakalbų, išsiaiškinius demonstracijos svarbą, pasiėmę soc.-liud. vėliavą ir plakatą su parašais: „Šalin lokautus!“ „Lai gyvuoja gamini-mo kontrolė!“ ir „Duonos, Tautos, ir Laisvės!!!“ tvarkingomis eilėmis, chorui dainuojant, prasi-dėjo eisenai ir bendrą darbo žmonių minią, — tuomet „krikišči-onių -demokratų“ pirmininkas (bent taip pasiskelbė „Vade“), vieton to, kad čia ir savo vėliavą parodžius ir tarti bendrą būdai pavestoms minioms užuojautos žodį — jis šaukia draugus darbininkus neiti į demokratų eiles ir sulaukyti nuo to švento darbo (pirmininkas tą sakė, tai ką jau manyti, kad ir kiti „partijos“ nariai būtų kitoki). Draugai! galite įsivaizdinti, koks tuomet gali kilti tų pačių paliosuo-tų nuo darbo žmonių ir gerai suprantančių darbininkų reikalus jausmais. Tai vienas pavyzdys. Bet to dar negana. Praslinko kiek laiko, ir „ingaliotinis su savo kanceliarija, veikiantis Centro Komiteto vardu ir atsakymu“ (kaip jis save pasivadino oficialiam laiške L. S.-L. P. Vor. Sr. Organizacijai) uždaro skalbyklą, ir, tuo budu, visos skalbėjos ir apskritai skalbyklos darbininkai palieka be darbo — jiems grėšia pavojus. Gal stebėtina, kaip tai galėjo atsitikti? — Ogi darbininkai pareikalavo savo buvį pagerinimo... Į savo reikalavimus jie tikta gavo šaltus žodžius: „Jei jums negerai — galite pasišalinti, o mes rasim daugiau.“ Bet kadangi darbininkai nuo savo reikalavimų neatsisakė, tai jų malšinimą buvo atvažiavęs net kun. J. Tumas. Bet ir tas nieko nepadėjo (nes būtų vien juokai, kad dabar, tokiai brangenybei esant, net 75 rub. algos mėnesiui negautų). Dar visokių „ponelių“ atsilankė, bet, darbininkams griežtai pareikalavus tos minimalės algos ... skalbykla buvo uždaryta. Bet ir tokiam padėjime darbininkai neatsisakė nuo savo reikalavimų. Čia jau buvo priversti kreipties į Darbininkų, Kareivių ir Valstiečių Tarybą, kurai padedant, skalbykla jau veikia.

Pergyvenę tokį momentą ir

dariau? Galite sakyti, kad tai negalima, bet aš ištikrųjų padariau. Juk aš esu pilnas gaspadorius bankoje, mano rankose visų šepų rak tai, visi čekiai, visos procentinės popieros, viskas... A! Jau jūs daugiau nesijuokiate? Sakote žandarai, policija. Tamista, sakai patrauksi mane teisman?... o ką gi man teisman padarys, juk aš teisingas žmogus, aš nieko nepavogiau, nieko sau neprisisaviniau. Tokių įstatymų nėra, kad teisingus žmones nubausti... Aš visus čekius, visus piniginius ženklus, visus pinigines popieras sudeginau. Sudeginti aš turėjau pilną tiesą, nes pats tamista mane ingaliojai daryti, ką aš tik panorėsiu sulgy savo nužiuros... Aš ir padariau sulgy savo nužiuros... Ir kaip puikiai kurinosi visoki vekseliai, procentinės popieros, čekiai... Puiki buvo liepsna, gaila, kad tamista to nematė! Ir liudininkai buvo pakviesti pažiūrėti, kaip tos popieros gražiai kurinosi, mat kad būtų aiškus priparodymas, kad aš

nieko nepasisavinau, o tik viską sudeginau... Tas labai svarbu bus teisme, jei tamista bandys mane patraukti atsakomybėn. Ko tamista tenai taip rėki, tas man visai nebaisu, juk mus skiria šimtai verstų. Bet ar žinote, kaip dabar man yra smagu, juk tai atliktas tas darbas, prie ko aš taip ilgai rengiausi, ir kuris man taip puikiai pavyko!... Na, atsakykite nors vieną žodį, ko ten tik stenatė... Kalbėkite!... Bet bankierius jau negalėjo kalbėti.

Ta žinia taip sujudino kad jis puikiai atsiminė nusižudžiusį Moraną... Jo mintį pradėjo pintis, maišytis... Bankierius neteko proto. Jis telefono budelėje pradėjo šaukti, draskytis. Subėgo žmonės ir bankierius šoko juos užmušti, bet spēka jį suvaldė...

Ir beprotis vis kartojo: — Auksas! Auksas! Atiduokite man auksą... Sunus atkeršijo už savo tėvą. Vertė Jonukas.

pažinę, kas tikras yra darbo žmonių gynėjas — visi skalbyklos darbininkai įsirašė į L. S.-L. P. narius.

Antradienį, rugpjūčio 15 d., iškilmingai buvo įsteigtas b. Kineo dirbtuvės (dirbtuvė — Komiteto skalbykla) S.-L. Partijos Rajono Organizacija. Išaiškinus partijų skirtumus, šiame rajone buvo užregistruota 80 seniau buvusių Partijos narių ir 11 naujų įstojo. Ten pat buvo išrinktas Rajono Komitetas ir atstovas į Vor. Sr. Komitetą. Tuo budu, dar turim tvirtą Partijos Rajoną, kame pirmiau taip buvo įsigalėję klerikalai. Po tokio iškilmingo Rajono Organizacijos įsteigimo, buvo padarytas lietuvių „robak-sas“, kuriam, užmiršę visus savo vargus, draugai darbininkai drauge su moksleiviais, gražiai ir linksmi praleido vakarą. Tuo budu, jau savo eilėse priskaitome iki 250 narių. Tegyvuoja darbo žmonių kova prieš jų išnaudotojus! Tepražuva visi vilkai avių kaulyje! Kamšų Juozas.

(„Nauj. Lietuva.“)

Kastrama. — Čionai gyvena apie 1000 lietuvių kaimiečių, tarpe tų randasi ir šiokių tokių inteligentų. Gyvuoja Komiteto Dri-gija, nuo pradžios įsikurimo Komiteto, pirmininkaujant pil. Zubauskiui. Gerai sekėsi visi darbai. Jo rupešiu liko sudarytos bent kelios dirbtuvės, taip pat buvo sumanymas įsteikti ukių kursus su valdžios leidimu. Taip, kad buvo galima tikėtis vaisingo darbo ateičiai. Bet paskutiniuoju laiku susidarė kaž kokia antra partija. Partijos vadai matydami darbštų pil. Zubauską pri-sirinkę kažin kokių užvydų ir panorėję tuscios garbės vainiko, visomis pajiegosis stengėsi suagituoti žmones, kad išvertis senąjį Komiteto pirmininką ir kad patekus patiems į jo vietą. Pil. Zubauskas matydamas, kad nieko negalės dirbti tarp sukilėlių, tarp tokios suirutės, atsisakė nuo pirmininkavimo. Į jo vietą liko išrinktas kun. Bičkauskas.

Žemaitė.

Kaukazas. — Birželio 25 d. susidarė „Lietuvių organizacijinis Komitetas prie I Korpuso Kaukazo armijos“ žemiaus nurodytais pamatais:

- 1) Artimiausias tikslas — organizuoti Lietuvių karininkus prie I Korpuso Armijos;
- 2) susinešti su esančiais jau komitetais prie kitų korpusų Kaukazo Armijos taip ir su atskirais žmonėmis organizacijos tikslu;
- 3) užmegsti ryšius su Lietuvių karininkų organizacijomis kitų frontų taip ir su esančiomis Rusijoje Lietuvių organizacijomis.
- 4) artimiausias Lietuvių Karininkų Kaukazo fronto organizavimo tikslas — sušaukti bendrą Lietuvių karininkų Kaukazo fronto suvažiavimą.

„Lietuvių organizacijinis Komitetas prie I Korpuso Kaukazo Armijos“ kviečia draugus karininkus Kaukazo armijos palaikyti šį sumanymą, atsiliepti kaip esančias jau gal prie kiti korpusų Kaukazo armijos panašias organizacijas, taip ir atskirus žmones pranešus savo adresu organizacijiniams komite-tams.

Pirmininkas gyd. St. Žilinskas Sekretorius St. Lasdauskas.

Samara. — Samaroj Lietuvių yra daugiau kaip 2,000 žm., bet moksleivių skaičius neperdidelis. 1915 m. lietuvių skaičius buvo apie 7. Iš kurių baigė 3. Paskiau skaičius padidėjo ir dabar

buvo apie 25. Šimet baigė du lietuviu. Draugams moksleiviams atkreiptu dėmę į Samaros mokyklas. Samaroj yra dvi vyriausybinė gimnaziji, vyriausybinės mokyklos: komercijos ir realinė, technikos vid. mokykla ir kitos mokyklos. Draugai lietuviai, jei norit pasinaudoti Samaros mokyklomis, o ypač komercijos, nes ji puikiai intaisyta, mokytojų personalas irgi gan puikus. Yra bendrabutis mokiniams did. mokyk. Pernaui buvo bendrabutyje apie 21 ir tarp tų, lietuvių buvo 3. Draugus moksleivius prašyčia atkreipti į jį dėmę ir stoti į bendrabutį, kuris puikiai laikomas. Bendrabutis pirma buvo Tatjana Nikolajjevnos vardo, bet dabar ta pat įstaiga pasivadina „Samarski zarajonny komitet.“

Šitas bendrabutis yra visoms tautoms. Esama ir moterų bendrabučio, kuriame gyvena apie 15 merg. Eina paskalas, kad jis busias uždarytas, del mažo skaičiaus mokinių. Vyt. Tautietis

LAIŠKAS Į ADMINISTRACIJĄ.

Gerb. „Vien. Lietuv.“ Adm.:

Labai dėkuoju už Jusų gerą laikraštį ir darbą delei lietuvių labo ir delei darbininkų. Jūs dirbate neatsižvelgdami į nieką. Aš Jusų laikraštį skaitau per 14 metų ir niekad su juomi negalėsiu persiskirti, kol gyvas busiu. Patariu visiems jį skaityti, nes tik per jį galima tapti geru žmogumi ir apsišviesti. Meldžiu man prisijusti 25 egz. Kalėdinio N. delei praplatinimo.

Su pagarba Jonas Skinderis.

Clinton, Ind.

MOTERIS IR VYRAS.

Trumpai suglaudus jų pobūdžiai šiokie. Vyro nuojėga yra veikli, pirmyneigė, apginanti. Jis yra dirbėjas, tvėrėjas, išradėjas, apgynėjas. Jo protas sutvertas samprotavimams bei išradystėm; jo energija drąsiam vandravimui, karei, užvaldymui, kur tik toks užvaldymas yra teisėtas. Gi moteries nuojėga tinka ne karei, bet valdymui; jos protas nėra išradystėm ar tvėrimui, bet mandagiam sutvankymui, sudėstymui, nusvėrimui. Daiktuose moteries mato kokybes, jų norus, troškimus ir jiems pritingamą vietą. Jos didžiausias veikimas yra pagirti; ji neįspina jokion kovon bet užtai neklaidingai nusveria kam turi priderėti pergaltės vainikas. Toj vietoj, kurią ji užima, moteries yra apginta nuo pavojaus ir pagundų. Vyru, dirbančiam po plynu dangumi išpuola visos antkaklės ir pavojai. Todėl jam ir priguli nenusekimas, pasižeidimas, klaidos; jis tankiai tampa apveiktu, pavergtu; tankiai buna suklaidintu, bet visados užgrudintu. Užtai jis moterį apsergsti nuo viso to; jos namelin, kame ji ponauja, negali ineiti jokia pikta pagunda, pavojus, klaida ar įžeidimas, ne-gu tik panorint jai pačiai.

— John Ruskin.

A. RUKAS

„VIENYBES LIETUVNINKŲ“

Ingaliotas agentas

UZ 70 CENT ŪDOVANŲ. Kas pas mane užsirašys „V. L.“ ant visų metų užmokant \$2.00, gaus dovanų knygoms už 70 centų. Ant pusės metų 30 centų.

A. RUKAS 2544 E. York St., Philadelphia, Pa.

SENIAUSIA LIETUVIŠKA VIENYBĖS LIETUVNINKŲ SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius Spaudos Darbus

Nuo Mažiausio Iki Didžiausiam

GREITAI, ARTISTIŠKAI IR PIGIAI

Apskaitliavimą už darbą prisiunčiam pareikalavus.

Užsiprenumeruokite „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ Kaina metams — \$2.00 Į užrubežį — \$3.00.

Didžiausia krantuvė visokių knygų

Parduodam šifkortes ir Siunčiam piniguis greitai ir saugiai.

Visuose reikaluose adresuokite:

VIENYBĖS LIETUVNINKŲ 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KNYGA PO ANTGALVIU

Paskutine ašara. Geras žmogau, ar ne matei...? Kerštas. Kol saule patekes.

Parašė garsus gyvenimo vaizdelių rašytojas K. PUIDA.

Tai vienatinė knyga ir pirmutinė lietuvių kalboje, ką nušviečia Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir jų laimę. Skaitytojas pradėjęs šią knygą skaityti muskrenda ten į užjūrį... į savo prigimtą kraštą... Lietuvą. Šitoji knyga yra būtina pareigė kiekvieno lietuviu ir lietuvaiteis perskaiyti. Knyga didelė turi 237 puslapius.

Kaina sulyginamai žema 75 centai.

Pinigus siųskite stampoms arba Money Orderiu, adresuojant:

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

„Šėtonas“ scenoje. — Nedėlioję 2-rą d. gruodžio McCaddin svetainėje Dramatiškosios Dailės Draugija statė keturių veiksmų (šešiuose atidengimuose) dramą „Šėtonas“, kurį lietuvių kalbon išvertė p. P. Norkus. Veikalas gana gilus ir todėl mažai kam su prantamas; jį tegali suprasti tik tai tie, kurie gerai apsišvietę. Veikalas parentas ant kovos blo-go ir gero, ant kovos teisybės su melu. Šėtonas norėdamas surasti teisybę ar nors jį pamatyti, viską daro, kad tik suprasti Absoliutiškąją Teisybę, bet tas jam nepavyksta. Jis paima dievobaimingą žydą ir nori juomi mes-ti į dangų, kad pramušus skylę ir praregėjus. Jis padaro turtin-gu dievobaimingą žydą, paskui turtas priveda dev visokių di-džiausių nuodemių. Turtas ir šė-tonas iš dievobaimingo žydo pa-galiaus padaro tikrą nieką, bet visgi negali užnuodyti giliai besisilepiančius žmogiškus jausmus, kurie pagaliaus sukija, praside-da sąžinės graužimasis ir tas pri-veda prie pasikoroimo. Bene tai bus giliausias dramatiškas veikalas ir, rodos, lietuvių kalboje per ankstyvas. Kaslink išpildymo, tai tiek ga-lima pasakyti. Šėtono rolę išpildė p. A. Vitkauskas gana puikiai, kaip ir visuomet. Labai gražiai atliko ir p. A. Augunas juokdario Leizario rolę. Puikiai lošė ir abidvi Skiraiti — Freidos ir Cipos rolėse. Neblogas buvo ir p. Lapinskas Chackelio Drachme rolėje. Užtai p. Ragažinskas svarbioje Geršelio rolėje buvo gana silpnas ir vietomis nežinojo savo rolės. Perta truptų išėjo vis-as lošimas silpniau, bet visgi p. Ragažinskas apskritai imant, buvo vidutiniškas. Vidutiniškai atliko ir p-lė Litviniutė su p. Pavilioniene. Abelnai imant, atsi-žvelgiant į veikalo sunkumą kai-po mėgėjai visgi atliko gana gerai. Publikos buvo prisirinkę į 600 žmonių. Veikalas buvo pa-statytas pagražinimui Amer. Lie-tuv. Tautin. Sandaros seimo.

Korespondentas.

NEWARK, N. J.

„Newarko tautiečiai ir jų nepasisekimai“ — po tokiu ant-galviu tilpo puslapis tulo Skie

aprašymas „Garso“ No. 28. Pilnas nesąmonų. Matyt tam ponui nepatiko korespondencija tilpusi „V. L.“ No. 44, (kurioje buvo aprašyta kun. J. Dobužinsko politiška prakalba pasakyta bažnyčioje spalio 14 d.). Bet p. Skie neturi nei vieno fakto priparodymui, kad toj kor. neteisybė rašyta. Ką kun. J. D. pasakė — tas buvo tik atkartota visai nepilnai. O jei nemalonu skaityti laikraštyje kun. J. D. žodžius bažnyčioje sakytus, tai ne mano kaltė. Nedarykit to, kas nemalonu, tat nereikės gedytis.

Katalikiškų ir tautiškių dr. J. Sėjungos atstovų susirinkime spalio 10 d. ne M. Truska pakėlė betvarkę, bet p. A. Staknevičius ir tula panelė tuoj po perskaičymui protokolo. Net pirm. K. Vaškevičia pasipiktino ir apleido delei to susirinkimą. Ir čia visai bereikalingai p. Skie. dengiasi Kun. J. D. vardu, nes kun. J. D. prie to nieko neturi. Vien tokie Skie'ai ir kompanija savo intrigoms ir privertė gerb. kleboną apiešti parapiją.

M. Truska nieko neatšauks ir p. Skie tegul nei nesapnuoja aplink kokius ten atšaukimus, nes yra liudininkai, kad taip buvo kaip aprašyta, o ne kitaip.

Teisybė atšaukimo niekad nereikalinga. Parodą rengė visi: katalikai ir tautiečiai ir prigulintį kreditą atiduodame Newarko katalikams už pasidarbavimą (faktas yra tas, kad mes dauguma katalikų politikoje vadinamės tautininkais, nes katalikybė tai yra tikėjimas, o ne politiška partija ir į politikos ginčus mes tautininkai nekisiam religijos nes tas būtų jos pažeminimu.) Bet rengiant New Yorko parodą tautiečiai dirbo, o tuli klerikalai boikotavo ir nenorėjo prisidėti prie padengimo išlaidų.

P-as Skie lai nesigirya 5,000 Newarko katalikais, nes jie jį neingaliojo jų vardu kalbėti ir katalikų vardą žeminti savo siaurum, stačiai nekrikščioniškom pažiūrom (nes kur krikščionis tiksliai klaidina savo brolius žmones?)

Iš p. Skie'o korespondencijos ir užsivarinėjimų aišku, kad norima pavartojus nešvarius budus sunaikinti santarvę Newarko lietuvių ir sukirsinti juos kaip tik tame laike, kuomet Lietuva su ašaromis šaukia į savo sunus-dukras: „Vienykite, nes rusti valanda jau muša! Arba jūs mane išliuosusite, arba vėl paliksime panėnuose!“ Kaip tokį darbą pavadinoti, aš neapsimū būti krikšto tėvu. Aš tik tegaliu šlykštėtis panašiais darbais ir žmonėmis, kurie mindo politiškon purvynėn skaistųjų Kristaus asmenį ir jo prakilniusius žodžius.

M. Truska.

BINGHAMTON, N. Y.

Protestas bei atšaukimas

Mes, žemiau pasirašiusieji Binghamtono lietuvių tautiškių ir katalikiškų draugijų Sąryšio atstovai perskaite „Draugo“ No. 267 nusistebėjome ir labai pasipiktinome iš redakcijos straipsnio, kuriame įžeidžiama bei šmeižiama mums labai gerbiama vientautis p. Leonaitis; o taipgi ir mes lygiai jaučiamės įžeistais ir apšmeižtais. Todėl prieš tokį be pamato ir nešvarų „Draugo“ redakcijos pasielgimą griežtai protestuojame. Nors gana būtų to, ką viršui pasakėme, bet atsižvelgiant į tai, kad „Draugas“ taip lengvai intikėjo „Kovai“ priversti esame paaiškinti visuomenei mūsų viešojo susirinkimo pradžią bei sumanyą.

Kaslink šnipų. Kuomet „Tėvynėje“ tilpo p. K. Šliupo straipsnis apie „parsidavėlius“ ir vėliau p. St. Šimkaus straipsnis

„trukšmingoji parsidavėlių istorija“, tuomet „Draugas“ pradėjo šaukti: „Vyrai budėkite, mes mūsų tėvynę ant jomarko (turgavietės) statoma.“ — Ir kad ne vieni tautininkai tuos šnipus smerktų arba teisintų, bet tą privalo atlikti visuomenė (suprantama visos srovės). Čia mums „D-gas“ ir „inkvėpė“ tą sumanydė, kad pritarė laikraščiu su manymui — šaukti Visuotiną Amerikos Lietuvių Seimą, kur tarp kitų svarbių šio momento klausimų būtų ir šnipų klausimas išrištas.

Rugsėjo 17 d. š. m. mes, kaip sąryšio komitetas, sušaukėm savų draugijų susirinkimą, taipgi pakvietėm ir gerb. Leonaitį. Susirinkime tarp kitų reikalų, svarstėm ir Visuot. Am. Liet. Seimo sušaukimą. Čia mūsų Sąr. dr. narys gerb. P. Šaučiulis intėkė plačią rezoliucijos projektą reikale sušaukimo Vis. Am. Liet. Seimo. Gerb. Leonaitis, pasiprašęs balso, nurodė, kad geriau būtų pasitarti su antruoju sąryšiu (progresyvių dr. jų sąryšiu, kuriame atstovauja socialistai) ir kad rezoliuciją sutrumpinti. Tai apsvarsčius susirinkimas išrinko komisijon sąryšio pirm. Kučinską, Leonaitį ir Šaučiulį. Susirinkimas tuomi pasibaigė. Savaitėi praslinkus tapo sušauktas ir progres. dr. jų sąryšio susirinkimas. Čion atsilankė mūsų komisija ir perstatė reikalą. Apsvarstę pasidiskusavę nubalsuoja prisidėti prie bendro darbo; išrenka komisijon taippat 2 sar. pirm. Palilionį, Klikuną ir Šimoliuniutę. Po kelių dienų abiejų sąryšių komisijos susirinkę nutaria sušaukti viešą visų srovių susirinkimą gį gerb. Leonaitiui paveida sutrumpinti bei suformuluoti Šaučiulio pagamintą rezoliuciją. Bendroji komisija parupino plakatų ir sukviatė viešąjį susirinkimą, kurio pasekme — nubalsuota greit sušaukti Visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas. Komisija Viešojo Susirinkimo rezultata pasiuatė visų srovių laikraščiams paskelbti visuomenei, geros valios laikraščiai paskelbė, bet blogos valios to nepadarė, ir dar tulžies ir nuodų kaušą, išliejo savo špaltose.

Šiuomi mes atsišaukiame į Rochesteriečius ir Newarkiečius atsiliepti prieš tokius nešvarius „Kovos“ ir „Draugo“ šmeižtus, juodinančius nekaltus ir gerbiamus asmenis. Jūs galite liudyti ar buvo kokia slapta agitacija pas Jus varoma ir ar turėjote kokias bendras sutartis su mumis Binghamtoniečiais reikale sušaukimo Visuotinojo Amerikos Lietuvių Seimo.

Šį mūsų raštelį „Draugas“ teiksias patalpinti nevēliau kaip 10 dienų bėgyje, t. y. iki Lapkr. 27 d. šio mėn., gi jei nesutinka patalpinti, teiksias gražinti atgal. Binghamtono Lietuvių Tautiškių ir Katalikiškųjų Draugijų Sąryšio Komitetas:

Pirm. K. Kučinskas,

Rašt. C. J. Vaičiūnas,

Iždin. Adomas Jereckas.

Binghamton, N. Y.

31 Glenwood Ave.

(Red. Priešasas: — Gerb. Kučinskas mums prisiuntė viršmėnėtą protestą pranešdamas, jog „Draugas“ atsisakė jį talpinti, todėl, kad minėtame redakcijos straipsnyje kalbama apie Leonaitį, o ne Leonaitį. Tai jau antra pavyzdžis naujo klerikalų ginklo savo kovoje su politikiniais priešais. Mat jie permažo vieną ar

dvi raidį šmeižiamo asmens pavardėje, o paskui pasisako, kad tai esąs visai ne tas, apie kurį jie kalbėjo. Tokį ginklą „Darb.“ pavartojo prieš Norkų-Norkevičių pavadindamas jį Porkum-Porkevičium, o dabar „Draugas“

prieš Leonaitį, pavadindamas jį Lionaičiu).

BINGHAMTON, N. Y.

Lietuviai teisiami už vogimą. — „The Binghamton Press“ už 21 d. lapkr. randasi žinutė (kuria prisiuntė mūsų bendradarbis Pempjukas), jog du lietuviai suareštuoti ir paduoti teismui už vogimą prekių iš Erie gelžkelelio vagonų. Jų vardai yra Charles Bučinskas ir Petras Bručis (285 Clinton St.). Pas pastarąjį stuboj atrasta keletas maišų miltų, čeverykų, sardinkų, degtinės ir tt. Pirmiausia Bučinskas tapo suimtas. O paskui jis išdavęs ir kitus.

Žinoma, tokie asmenys lietuviams garbės nedaro.

AMSTERDAM, N. Y.

„Lietuvos“ 47 num. Mylįs Teisybė, o „Darb.“ 134 num. Amsterdamietis, matomai su tikslais paniekinti nekuriuos asmenis ir TMD. 144 kp. parašė tokioj prašmėj korespondencijai. Mes šiuomi kviečiame tuos du viršmėnėtus „dailės ir teatro žinovus“ prisirašyti prie mūsų kp. ir pasvėsti savo talentus išlavimui mūsų tautos teatro. Jeigu atpenė jus nesate „dailės žinovai“, ir tik asmeniškumą delei norit kenkti TMD. praktikiem siekiam bei darbam tai žinokite, kad lietuviai už tai jumi nepagirs ir mūsų energijos toliau darbutis pakėlimui mūsų brolių apšvietoj. doroj bei dailėj, jų savo pasalin gais žodžiais neužnuodysite.

Teatro komisija:

J. Urbelis.

J. Čarka.

PHILADELPHIA, PA.

Svarbus mass-mitingas.

Isisteigusi nuo kelių metų Richmondo dalyje mūsų miesto lietuvių, Suvienytų Valstijų ukės organizacija, po vardu „Lietuvių Ukės Sąryšis (Lyga), pastaruoju laiku atrado savo besidarbavimui naują dirvą, butent lietuvių, Suv. Valstijų kareivių globojimą. Keliuose paskutiniuose Lietuvių Ukės Sąryšio susirinkimuose toj linkmėje paaiškėjo sekanti dalykai:

1) Mūsų jaunimas, kuris jau yra pamintas, ar vis dar imamas į Suv. Valstijų kariumenę, savo didžiūmoje susideda iš ne-ukėsų, nemoka gerai angliskai ir nevisuomet gali nuosekliai aprupinti savo reikalus.

2) Mūsų kareiviai karės lauke reikalau daugelio tokių dalykų, kurie negali būti pilnai valdžios aprupinti, ir paprastai yra aprupinami privatinės labdarybės keliu, pavyzdin: tabakas, cigarai, cigaretai, specialiai drabužiai, k. a. sweateriai, pirštinės ir tt.

3) Karei užsibaigus, daugelis mūsų kareivių sugrįžę netikusiais prie darbo, kiti žus mušiuose, palikdami be jokio aprupinimo saikavo našles ir našlaičius. Valdžia supranta, gelbės tokiuose atsitikimuose, bet tankiai bus reikalinga padėti mūsų žmonėm išrupinti iš valdžios tą pagalbą.

4) Mūsų kareiviai, liedami savo kraują mušij laukuose, kaip lietuviai turi teisę reikalauti, kad jų kruvinoji auka prisidėtų prie lietuvių tautos gerbuvio ir liūosybės ateityje, kas galės tik tuomet įvykti, jei lietuvių auka, bus tinkamais budais nurodoma pasauliui.

5) Tais visais reikalais, kaip lygiai sudarymū mūsų kareivių surašų, ištyrimu jų šeimyniško padėjimo ir tt., turėtų rūpintis rimta, pastovi, lietuvių organizacija, kuri galėtų kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu, be srovių ar partijų skirtumo.

Delei tų visų priežasčių ir aktyvaudoje nelemtų mūsų srovių

bei partyvinių ginčų, kludančių paminėtų reikalų sutvarkinimą, Richmondo Lietuvių Ukės Sąryšis nusprendė sušaukti Philadelphiajios Lietuvių Mass-mitingą, kuriame, apart visų viršpaminėtų dalykų, bus dar nuodugnai aptartas Amerikos lietuvių visuo tinojo Seimo reikalingumas, bus išneštos tinkamos rezoliucijos, pasiūsta telegrama Prezidentui Wilsonui, kaip mažųjų tautų užtarėjui ir tt.

Už tait, Lietuvių Ukės Sąryšis šiuomi kviečia visus Philadelphiajios lietuvius, — ukėsus ir ne-ukėsus, vyrus ir moteris imti dalyvumą milžiniškame mass-mitinge, kuris atsibus nedėlioje, 16 d. gruodžio, 1917 m., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, Tilton Str. ir Allegheny Ave.

Podraug Lietuvių Ukės Sąryšis širdingai ragina kitų mūsų kolonijų ukėsus pradėti panašų veikimą savo kolonijose, nes nuo to priklausu mūsų viešojo gyvenimo sutvarkinimas ir didžiai naudingų tautinių darbų atlikimas.

Jonas Trakimas

Richmondo Lietuvių Ukės Sekr.

BRIDGEPORT, CONN.

Keistos prakalbos. — Nekuriuos mūsų klerikalinės draugijos pradėjo rengti keistas prakalbas. Išgarsina, kad toks ir toks kalbės, o mūėjus to naujo kalbėtojus paklausti, pamatai ir užgirsti gerb. netolimo miestelio kunigėlį. Bet 29 d. lapkr. ištikro jau kalbėjo naujas neregėtas vaikinas, kuris išsijusęs agitavo skaityti katalikišką spaudą. Esą anot jo, kas skaito raštus tikėjimą niekinančius tampa blogu žmogumi ir, kaip vienas koks ten rašytojas taręs: „Tokie griešnikai verda peklos ugnyje.“ To del, vyrai, skaitykit vien dorą, katalikišką spaudą, kuri kelia politikinį susipratimą bei apšvietą (?)

Bet gerb. kalbėtojas tur but nežino, kad vien visapusiškas bile kurio dalyko apsvartymas pakelia apšvietą ir palengvina teisybės suradimą. Vien skaitant dvasiškus raštus mes neturėtume nei inžinierių, daktarų, technikų ir tt., kurie ir kunigėliam kartais esti labai reikalingi.

Po prakalbu, kalbėtojuj buvo duota keletas klausimų, ant kurių jis vietoj atsakymų, davė įvairių išvedžiojimų. Ant galo, turbūt, sušalęs nuo savo vidujinio tuštumo užkvietė susirinkusius išsiskirstyti, nes esą jau šal ta.

Vietinės organizacijos šnairuojasi. — Tautininkų, socialistų bei vycių draugijos neturi geros akies ant viens kitos ir skersuojasi. Bet taip pat kruta kiek gali. Labiausia veiklumu pasižymi tautininkai. Jau net kunigėlis keletą kartų verkė, buk jie jau aplenkę klerikalus su jų armija. Tautininkų dailės spēkos ant tiek stiprios, kad pasirodo su didžiausiu pasisekimu net kituose miestuose. Kaip pavasaryj 1917 m. New Havene, kame sulošė didelį veikalą „Velias Išradėjas“, o 9 d. gruodžio statys veikalą „Daktaras iš Prievartos.“ Pastarasis buvo jau kartą statytas ir mačiusieji ūkšiol juomi gėrisi.

Kitos organizacijos taipgi gana žvalios: rengia balius, ir tt. Čia buvo vienas lietuviškas klubas, bet kadangi niekur jo nesimato bedirbant, tai manoma, kad jis jau miręs. Amžiną atilsį! Labai trukdo platesnį veikimą stoka jaunimo, kurio dauguma išėjo ginti šią šalį. Bet likusieji užtai padvigubino savo energijas ir stengiasi užkimšti tą stoką.

Lietuvis.

WATERBURY, CONN.

Gražios prakalbos. — 25 d. lapdutinėn mokyklon (High School). O likusieji baigia tai specialius kursus, tai lankosi High School'en. Tarp tokio burio jaunimo, žinoma, gyvuoja įvairios pažvalgos. Dauguma moksleivių skaito save socialistais (nors vargiai viens-antras aiškiai prisistato kas tai yra socializmas). Yra katalikų, yra ir tautiečių. Bet neveizint į pažvalgų skirtumus moksleiviai gyvena santaikoje.

Svarbiausia moksleivių organizacija tai Literatiška Dr-ja, kuri užlaiko gana didelį knygyną lietuviškų, angliskų, rusiskų ir lenkiškų knygų. Jon priguli visi veik moksleiviai, jaučią save lietuvišiais, nes ji grynai bepartivė. Jos susirinkimai atsibuvu kas penktadienį ir juose Dr-jos nariai lavina savo iškalbystės bei mokslo gabumus. Jos inicijativa kiekvieno bertainio gale surengiamas atsilisio vakaras. Vienas toks atsibuvo 1 d. gruodžio. Jo programą išpildė svetintaučių ir lietuvių moksleiviai, o po programo sekė tautinės žaismės iki 12-tai val. nakties.

K. J. Paulauskas.

BALTIMORE, MD.

Jaunimo auka Tėvynėi. — Susirinkęs jaunimas Liet. Atletų Klubo vakarėlyje 18 d. lapkr. su aukavo, paraginęs gerb. Rašimui, savo Tėvynės Laisvės išgavimui \$20. Aukavo šie:

J. Galinaitis ir J. Galinaitiene po \$2.50.

Al. Janušis, A. Rašimas, J. Alyta, L. Čepurna ir A. Šidlauskas — po \$1.0.

K. Ožalas, P. Kunza, J. Paulionis, M. Jozalūnas, Al. Vaitkevičiūtė, O. Mažentienė ir J. Urniežius po 50c.

J. Milunaitis, J. Šatas, J. Bajeris, S. Kazlauskas, A. Kuklevič, J. Šakalys, A. Sidarevičiūtė, P. Navaruskas, M. Paloviuotė, A. Janulaitis, F. Laškauskaitė, J. Kazakevičia, M. Saukaitė, W. Dirmeikis, J. Bartkus, B. Jankauskas, F. Yvaškevič, M. Rutkus, V. Karalius, J. Liukpetris, M. Griniūtė, P. Mažentas po 25c.

Viso — \$19.50.

Pusė dolario smulkiais.

Viso labo — \$20.00.

Klubietis.

(Red. prierasas. — \$20.00 gavome ir persiuntėme Lietuvių Neprigulm. Fondan.)

BALTIMORE, MD.

Jaunų vyrų auka Tėvynėi. — Jaunų Vyrų Pasilinksmimimo Klubas savo mėnesiniame susirinkime, pravedus p. A. Miliauskui kelia, nubalsavo paaukauti \$5 iš izdo L. N. F. ir beto patįs iš savo kišenės sumetė Lietuvos Laisvėi \$6.00. Aukavo šie:

J. Bendaravičius, S. Levanavičius, A. Miliauskas, W. Miliauskas, J. Miliauskas, M. Blindzius, F. Pulkiavičius, W. Wilsonas, P. Smalenskas po 50c.

A. Bakauskas, A. Mikušauskas P. Majauskas, J. Galkauskas, W. Papeckis, J. Juozapavičius po 25c. Išviso \$6.00. Dadėjus \$5.00 viso sykiu pasidaro \$11.00, kuriuos pasiunčiam gerb. „V. L.“ redakcijai meldami perduoti į L. N. Fondą.

Klubietis S. L.

(Red. prier. — \$11 gavome ir persiuntėme L. N. Fondan.)

VALPARAISO, IND.

Lietuviai moksleiviai. — Tikėdamas, kad „V. L.“ skaityto jama bus žingeidu apsipazinti su V-so lietuviškas moksleiviais bei jų gyvenimu, bandysiu šiek-tiek tą apibūdinti.

V-so Universitete randasi į 80 lietuvių, iš kurių gal kokia trečia dalis dar tik prisirengia vi-

duoti mokyklon (High School). O likusieji baigia tai specialius kursus, tai lankosi High School'en. Tarp tokio burio jaunimo, žinoma, gyvuoja įvairios pažvalgos. Dauguma moksleivių skaito save socialistais (nors vargiai viens-antras aiškiai prisistato kas tai yra socializmas). Yra katalikų, yra ir tautiečių. Bet neveizint į pažvalgų skirtumus moksleiviai gyvena santaikoje.

Svarbiausia moksleivių organizacija tai Literatiška Dr-ja, kuri užlaiko gana didelį knygyną lietuviškų, angliskų, rusiskų ir lenkiškų knygų. Jon priguli visi veik moksleiviai, jaučią save lietuvišiais, nes ji grynai bepartivė. Jos susirinkimai atsibuvu kas penktadienį ir juose Dr-jos nariai lavina savo iškalbystės bei mokslo gabumus. Jos inicijativa kiekvieno bertainio gale surengiamas atsilisio vakaras. Vienas toks atsibuvo 1 d. gruodžio. Jo programą išpildė svetintaučių ir lietuvių moksleiviai, o po programo sekė tautinės žaismės iki 12-tai val. nakties.

Sekanti veikliausia organizacija, tai A. L. R. K. S. 2 kp., kuri garsi ne narių skaičiumi, bet darbu. Pernai ji surengė apie linkės miesteliuose net penkis va karėlius, kurie publiką visur užganėdino. Šimet taipgi mano sulošti jeib kokį veikalėlį.

TMD. 13 kp. gyvuoja taipgi nepraečiausiai. Beto atbuo ir L. M. S. A. 2 kp. Socialistai savo kp. taippat uoliai Markso teorijas dažo. Nežiurint į tokį pasidalinimą, organizacijos neužsivarinėja viena ant kitos.

V-so universitetas. — Šis universitetas yra labai parankus kiekvienam, kadangi mokslus gali eiti bile žmogus; jaunas, senas, mokytas-nemokytas, turtin-gas-neturtin-gas. Neturtin-gieji gali gauti darbą ir tuomi prisigelti savo kišenei. Labiausia lietuviams butų svarbu čia važiuoti, kadangi randasi lietuvių kalbos bei istorijos klesos. Kiekvienas pabuvęs nors trumpų laiką šioje mokykloje jau visai kitaip žvelgia gyveniman. Aš tvirtai sakau, kad neivienas atvažiavęs čionai nebus apvilntas, nevat gas iš mokyklos tą, ką visai netikėjo gauti. Visokių informacijų delei kreipkitės į L. Knygynas, 751 Cyrus Str.

Tulėlis.

RACINE, WIS.

Čia yra septynios Lietuvių Draugijos ar organizacijų skyriai. Lietuvių visuomenės reikalų svarstymui bei apšvietos skleidimui iš jų labiausiai atsižymi T. M. D. 121 kp., nes joje randasi tvirtos valios ir gerų norų žmonės. Labiausiai pasekmingai veikia kuopos raštininkas Martinas Kasparaitis.

25 d. lapkričio tapo perstatyta scenoje „Išgama“ ir „Gudri Našlė.“ Lošėjai visi atliko savo roles gerai. Gyviausiai lošė: poni B. Novaišienė rolėj Onos Burdu-lienės; A. Saltonas rolėj Juozo Mieliausko; A. Paulauskiūtė — Magdės Burtinukės ir poni K. Vegelienė rolėje Našlės.

Po vaidinimo buvo keletas tinkamų deklamacijų: „Lietuvos kraštas“ — A. Paulauskiūtė; „Jaunime gyvenimas“ — O. Daukšienė; „Gamtos rustybė“ — J. Siulelis. Poni S. Sinkienė ir K. Vegelienė sudainavo duetą, o Birutės choras po vadovyste p. P. Sinkaus sudainavo keletą gražių dainų.

Reikia paminėti, kad čia yra ir blogų norų žmonių: tai yra partijų vergų. Jie visas pastangas deda, kad tik pakenkus lietuvių kilimui apšvietoj ir visuomeniniame susipratime.

Kalnupis.

Išėina kas sėreda iš Brooklyn, N. Y.

Suvienytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.	laiko

J. J. PAUKSTIS & CO. (Inc.)

120-124 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

DELEI VISUOTINOJO SEIMO.

Kaip nei pažvelgsi į dalykų stovį, visgi pasaulis ir ypač mes lietuviai ižengiamė į naują istorijos erą. Kas buvo prieš porą metų atgal, tas rodosi, kad buvo senai, senai.

Amerikiečių srovės vis dar nesutinka dėl valdžios, dėl tvarkos, kurios dar neturi. Ginčijasi už valdžią, kurios dar neturi, tai vis vien kaip kad kaičia puodą, kuomet zuikis dar miške. Tiesa, pirmutinis žingsnis jau padarytas, abiejų tarybų atstovai susivažiavo ir nutarė svarbiuose klausimuose abiems pusėms pritarus veikti išvien, tečioji gisrovė, socialistai tik principaliai išsireiškė, kad ji stovi už Lietuvos laisvę. Tas žingsnis labai svarbus ir jį kaip galint reikia palaikyti, vystyti, tobulinti. Bet ar tuomi kalbėjimu ir išreikškimu pasauliui mūsų norų galime jau užsiganėdinti? Ne! Mes, anot Basanavičiaus, jau ižengiamė į tarpą laisvų pasaulio valstijų. Lietuva prisikelia iš numirusių, tai kaip gyvi ir kultūriški žmonės turime veikti, organizuoti ir tvarkyti.

O kas gi gali mus sutvarkyti, kur tam autoritetas? Atsakymas tikrai vienas, tai yra tas, kad tą gali atlikti visuotinasis seimas. Kaip dabar reikalingas visuotinasis seimas, tai mes vargiai nuspėjame — jis yra gyvenimo klausimu. Tuomi vadovaudamasis A. L. T. S. seimas ir parėmė tą idėją. Bet visuotinasis seimas tikrai tuomet gali būti visuotinuojū, jei visos srovės pritaras. Todel tai kitos srovės turi tą apsvastyti, tautininkų srovė tam pritaria.

Bet kad tokis seimas atneštų vaisius, tai butinai mūsų sroviniai vadovai turi išsižadėti taip vadinamų „užgrobimų.“ Tie užgrobimai yra tuomi, kad mūsų srovės vis nori kalbėti varde kitų. Jei mūsų vadovai prieitų prie tos pamatinės teisybės, kad kiekvienas tegali tikrai už save kalbėti, o ne už kitus, tuomet senai santaika būtų buvusi pas mus. Kiek kurių tų „mūsų“ yra, vėliau, kaip reikės steigti rėdas, jau suskaitysime ir sulyg to bus nuskirtos vietos, proporcijos ir tam panašiai.

Paskui vėl reikia iš kalno nors kiek pasitarti, išdirbti planus, rišti spaudoje klausimus, kad susivažiavę maž-daug žinotume, ką veikti. Paskui neturėtų būti jokių užbėginėjimų už akių. Neturi but pakartotos klaidos, kurios buvo padarytos 1914 metais.

Mes tikime, kad šiuomi laikų jei įvyktų visuotinas

seimas, jis būtų labai pasekmingas.

LIETUVOS IZDAS.

Kaip ten nei pasibaigtų ši karė, vis vien nebus jau taip, kaip buvo. Iš visko matyti, kad Lietuva bus neprigulminga, nors ir pasiliktu kieno nors globoje. Kokią laisvę Lietuva turės, tas pilnai nuo mūsų pačių priklausos, o ne nuo ko kito. Vokietijos kancleris Hartlingas atidarydamas Vokietijos reichstagą (parlamentą) bekalbėdamas apie Belgiją, Lenkiją, Lietuvą ir Kuršą, aiškiausiai pasakė: „Ant kiek tautos bus kultūriškai pakilę ir pribrendę, tokią jos gaus ir valdžią.“ Išitėmykime į tuos žodžius. Jie reiškia, kad kas pribrendęs prie savistovybės, tie bus laisvi, kas gi nepribrendęs, tą kiti tvarkys. Taigi išeina tas, kad jei mes patį nesustvarkysime, tai mus kiti tvarkys, o Europoje tvarka visgi bus. Taigi parodykime pasauliui, kad mes patį savo reikalus galime ir mokame tvarkyti.

Dabar negana jau to, kad mes pasauliui vis tvirtiname, kad mes norime Laisvos Lietuvos. Kas iš tų norų, jei darbo neparodome, neparodome organizacijos. Pasaulio politikos vadovai tai žino, bet jie žino, kad dar mes tik norus išreikiame, bet ne darbą parodo me.

Didžiausią pasirodymą ir mūsų subrendimą mes galime parodyti tikrai steigdami Lietuvos izdą. Mes rei kalaujame valstybės, tai kaipgi gali valstybė būti be izdo. Valstybė be izdo tai negalimas daiktas. Puikiai tą suprąsdamas inžinierius Naruševičius visur kur tik gali skleidžia mintį, kad reikia steigti Lietuvos izdą. Jei tas būtų padaryta, tai visi klausimai išsirištų vienu žygiu. Pirmiausiai būtų už ką nusamdyti reikalingus žmones dėl veikimo bendrų visai Lietuvai reikalų, o paskui tas parodytu, kad mes susiorganizavę, tvirti, galingi, ir tokiam kancleriui Hertlingui jau nereikėtų sakyti, gaus tą, prie ko pribrendę. Jis tuomet jau saktų: „Lietuviai jau pilnai pribrendę ir susiorganizavę, jie turi but laisvi.“

Žinoma, kad steigti tokį Lietuvos izdą gali tikrai visuotinasis susivažiavimas, o ne kas kitas. Srovių susivažiavimai tegali steigti tik srovinius izdus. Bet kaip?

Mes lietuviai gyvendami po Rusijos letena turėdavome mokėti kiekvienas ne-

veno Vokietijoje, tie mokė-las nėra ir negali buti partivo du kart daugiau. Kurie tivišku. Pagaliaus mes gagi gyvena Suv. Valstijose, tie čionai moka. Ir niekas nedrįstų pasipriešinti. Tat kodel mes lietuviai neturime mokėti sau nors penktą dalį? Tat sakysime, kad kiekvienas lietuvis turi imokėti į Lietuvos izdą nemažiau kaip 3 dolarius. Jei mes galėtume išskaityti progresiškai, tai biznieriiai ir turtingesni turėtų mokėti daug daugiau. (Pas žydustas jau yra tarpe kurių yra net tokių, kurie kas mėnuo moka po 60 tukstančių rublių). Bet kaip suimti tuos mokesčius?

Seimas turėtų įsteigti izdo komitetą, kuriame būtų išreikštos visos mūsų srovės. Tai būtų steigiamasis komitetas.

Paskui kiekvienoje didesnėje ar mažesnėje kolonijoje turi buti po vieną tokį komiteto skyrių. Tie komiteto skyriiai ir surinktų nuo kolonijos lietuvių mokesčius.

Kas moka mokesčių, tas skaitosis Lietuvos piliečiu. Kas nemoka — tas nėra Lietuvos pilietis, nėra lietuvis, neturi jokio balso Lietuvos reikaluose.

Kurioje draugystėje yra didžiama tokių Lietuvos piliečių, tokią draugiją, nežurint kokia ji būtų, pašalpinė ar politikinė yra lietuvių draugija, kurioje gi tokių piliečių mažuma, ji negali vadintis lietuviška. Tas pats ir su biznieriiais. Jie dabar vis šaukia: „Lietuvis pas lietuvi“, bet kartais jie neduoda nei cento Lietuvos reikalms. Jei kuris biznieriuis nemokės kaip pilietis Lietuvos mokesčių, jis bus laikomas ne lietuviu.

Toki piliečiai laiks nuo laiko turės savo susirinkimus kiekvienoje kolonijoje. Ot, čionai, tai jau ir pasirodys, kiek kurių yra. Jei tokių piliečių bus daugiau socialistų, jie paims viršų, jei katalikų, jų rankose bus valdžia, bus didžiama. Nori tautiečiai paimti viršų, lai jie agituoja už save, lai turi daugiau savo šalininkų. Tokiu budu ne tik kad bus izdas steigtas, bet kartu ir sužinosime kiek kurių yra. Juk visi susitaikome ant demokratinio rėdo.

Jei tas įvyktų, tai mūsų manymu, mes iš kart suorganizuotume nemažiau 100 tukstančių lietuvių. Juk dabar yra daugiau suorganizuotų lietuvių, o juk draugijų nariai, parapijos, susivienijimai ir tt. nenorės buti ne lietuviiais. Vienu žodžiu į metus mažiausiai galima būtų suimti į pusę milijono dolarių.

Kam tuos pinigus suvartoti? Aiškus dalykas, kad lietuviams. Pirmiausiai turėtume laikyti žmones Washingtone, kad gintų mūsų reikalus. Juk žinome, kad rusai dabar mūsų reikalų negina; žinome kiek delei nežinojimo ir nemokėjimo ginti savo reialus paimta kariumenėn socialistų, katalikų, tautininkų. O juk tokių reikalų yra tukstančiai.

Juk mūsų niekas nežino tik-tai delto, kad mes nemokame ginti savų reikalų.

Paskui vėl už tuos pinigus galėtume steigti mokslines. Mums reikalingas universitetas, be jo mes negalime apsieiti. Juk moks-

// Lietuvos seimas mušė popiežiumi telegramą.

„Darb.“ praneša, kad lietuvių seimas Vilniuje, apie kurį dar ir dabar mes neturime platesnių žinių, mušė telegramą šventajam tėvui Romon, kuriame pabrėžiama, kad lietuviai susirinkę Vilniuje tariasi Lietuvos neprigulmybės reikale. Seimas išreiskia dėkingumą šventajam tėvui už paskyrimą lietuviams dienos.

Telegrama pranešama, kad seime dalyvavę 250 atstovų reprezentuojančių įvairius luomus ir įvairias sroves.

// Latviai nenori likti po vokiečiais.

Rusijos latviai indavė sąjungiečių konferencijai Paryžiuje raštą, kuriuomi jie išreiskia, kad jie jokiū budu nenori likti po vokiečiu ar net vokiečių globoje. Jie prašo sąjungiečių apginti juos nuo vokiečių užpludimo.

Latviai išreiskia savo norą buti Rusijos globoje. Bet tas išreiskimas, tai diplomatija, juk iš visur ateina žinios, kad latviai nori neprigulmybės, bet iš sąjungiečių jiems to neparanku reikalauti. Jie budami po rusais lengvai tą galės atsiekti. Ir apskritai latviai kovodami už savo tėvynės linosybę daug parodo gyvybės ir darbštumo. Lietuviai turėtų imti pavyzdį nuo savo pusbrolių latvių.

// Karės epizodas Lietuvoje.

Lapk. num. The Wide World Magazine tilpo apysakutė apie vokiečių užėmimą Lietuvos. Ji parašyta kokio tai Frederic Lees matomai gerokai apsipažinusio su lietuviais, nes mini apie kryžiojų terionės, lietuvių meilę savos žemės ir apie vokiečių vadinimą velniais (kitaip Žemaitijoje jų ir nevadina). Turinis tos apysakutės toks:

Žižmarių miestuke gyvena daili mokytoja Elena Doveikis. Tuom tarpu užėina vokiečiai. Pas ją atsilanko tris oficeriai, kurie šturkščiai pareikalauja nakvynės, gėrimo bei valgio. Elena tą viską duoda. Oficeriai girtuokliauja ik vėlybai nakčiai, ir kapitonas sumano „atsidėkoti“ mokytojai už vaišes. Girtas jis įsilanžia jos miegrumin, bet Elena (kuri nemiegojo) šiam apsigrižus užrakinti duris greit ištraukia jo kardą ir nukerta jo galvą. Paskui apsirėdžius jo rubais pabėga pas rusus kariumenėn tarnauja kaipo galės seselė.

Gerb. Vinaitis atkreipė mūsų atydą į viršminėtą apysakutę.

// Liuteris kaltas už šią karę.

Ant daugelio buvo mesta kaltė už šią karę. Bet keisčiausia iš visų tai Rymo Katalikų laikraščio The Sacred Heart Review (Bostone). Anot jo, už šią karę mes galim dėkoti vien Liuterui. Esą per amžius Katalikų Bažnyčia skiepijusi meilę ir brolybę žmonėse. Popiežius patapo tarpininku karalių nesutikimuose ir šie jo paklausę nekeldavo karių. Žodžiu Bažnyčia vykinusi internacionalizmo idealą — Vienas pienuo ir viena avinyčia. Tik štai atsirado Liuteris ir gauja neramių kunigaikščių, kurie sumaištino žmones prieš popiežių ir sutrukdė Bažnyčios praklinų pasaulio suvienijimo darbą. Valdona nustojo klausę popiežiaus tarpininkavimo. Kilo karės, kurių jau nieks nenumalšindavo. Todel pasidėkavojant Liuterio maištui prieš Bažnyčią, kuris išardė josios tarptautinės valstybės idealą, kilo ir ši baisioji karė.

Puiki pasakėjė. Bet prisiminus Bruno, Hussą, Wyclifą ir daugelį kitų kėlusių taippat maišta

prie popiežijos autokratumą, nesinori tikėti, jog Liuteris vien kaltas sutriuškinyje tokio pultkaus idėlo kaip Vienas pienuo, viena avinyčia. O tos krusados, kurios nuniokojo mūsų Tėvynę ir išnaikino narsiuosius prusus (jau jiem apsikrikštijus) neverčia tikėti į Bažnyčios talkingumą.

// Amatų vadovėlių klausime.

Kaip mums labai reikalingi visokių amatų rankvedžiai, tai jau nereikia kalbėti. Vienok mes tik kalbame apie tai, o ne gaminame. Todel kreipiamės į visus mūsų inteligentus ir ne inteligentus sėsties už darbo ir gaminti vadovėlius amatninkams. Jei jau negalima originaliai, reikia išversti iš svetimų kalbų.

Labai prašomi tuomi reikalų susižinoti su p. A. Martumi (120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.). Jis organizuoja tą reikalą ir jau turi nekurių lietuviškų išleistuvių pasižadėjimus išleisti tas brošiuraites.

Taigi darban! Šis reikalas tai mūsų gyvenimo ir šios valandos reikalas.

// Kalėdų dovanos.

Kalėdos visai arti ir žmonės ruošias įteikti dovanas savo pažįstamiems, giminėms ir brangioms ypatoms. Bet kas gali buti brangesnio lietuviui už jo tėvynę, už gelbėjimą artimųjų. Nickas! Amerikiečiai, mes gyvename sulyginamai geroje sąlygoje ir labai daug galime padovanoti, jei tik norėtume. Svarbiausias dabar reikalas, tai Lietuvai laisvės išgavimas, todel kiekvienas turime tam aukauti, turime padovanoti Lietuvai ką nors. Didžiausia dovana, tai laisvė.

Aukaukime į tuos fondus, kuriems pasitikime, bet tik aukaukime. Geriausiai aukauti į Lietuvos Neprigulmybės Fondą, bet jei kas ten nenori aukauti, lai aukauja į kitus fondus.

// Katalikiškų laikraščiu redakcijose permains.

Visai neseniai išsiaiškino, kad prie „Drg.“ jau nedirba akademikas Bučis, o „Drg.“ veda senai pažįstamas amerikiečiams p. Brandukas.

Dabar vėl kun. J. Dobužinskas važiuoja Bostonan į lietuvių parapiją. Bet reikia spėti, kad jis faktiškai bus „Darb.“ redaktoriumi, nors nominaliai pasiliks viskas po „senovei.“

Tos permains ką nors reiškia. Reikia spėti, kad katalikų tarpe eina koks tai stiprus bruzdėjimas.

// „Labai svarbu.“

Pora lietuvių vyrų priklausančių prie socialistų partijos Binghamtone karėiamoje susipešė ir vienas kitam nukando ausį. Tai juk buvo daug panašių atsitikimų, bet „Draugas“ tą žinią išspausdino ant pirmo puslapio didelėmis raidėmis lyg rodos, kad nuo to priklausos visos tautos likimas. Tekstas taip sutautysytas, kad rodos socialistų yra už duotimi kandžioti ausis, girtuokliauti, vaginėti. Tai negražu taip elgties. Pas visus visko yra. Nereikia ginti to blogo darbo, bet tik jau čia ne socializmas kal-tas.

Kovoje su priešais reikėtų var toti švaresnius įrankius.

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Užrašyk savo pažįstamui arba gimnacinui. METAMS \$2.00.

OPIUMAS.

Opiumas yra didžiausi nuodai. Jį daugiausiai vartoja chinai, jį ruko kaip kad tabaką. Nuo opiumo apsvaigsta ir nekuri laiką žmogus būva tiesiog apmireęs. Tiesą pasakius pats opiumas susideda iš visos eilės kitų nuodų. Opiumu daugiausiai prekiauja chinai. Pirmiau jis buvo Europoje naudojamas tik kaip kaippo gyduolė, bet laikui bėgant, jį pradėjo žmonės be jokio reikalo rukti ir sau sveikatą gadinti.

Pats opiumas yra tai sustingę, sukietėję aguonų sėklos. Paima aguonas, nupjauja galveles ir iš jų išsiskiria skystimas, kuris sukietėjęs ir padaro opiumą. Kaip senai žmonės išmislijo gauti sau opiumą, sunku pasakyti, nes ant kiek istorija žino, tai jau pirmame šimtmečiuje po Kristaus jis buvo žinomas senovės graikams. Tuomet jis buvo vartojamas kaip vaistas nuo dantų skaudėjimo.

Žiurint gydytojo akimis, pačia svarbiausia opiumo dale yra taip vadinamas morfinas. Iš opiumo morfiną padarė vienas vokiečių aptiekorius 1850 metuose. Dabar gi opiumo daugiausiai dei Europos padirbama Makedonijoje. Paprastai taip daro: užsodina aguonomis išstisus laukus. Kuomet jos dar neprinoke, parinka gražią dieną, ir kaip dieninę šilumą biskį atvėsta, peiliu inpjauja galveles. Iš inpjautų vietų pradeda tekėti skystimas panašus į tirštą pienską, kuris ore greitai sukietėja ir pasidaro geltonai rausvas. Ant rytojaus atsargiai surenka tuos sukietėjusio skystimo lašelius ir padeda ant aguonos lapo. Juo labiau smokę būva aguonos, tuom mažiau jos duoda opiumo. Apskritai imant, Mažoji Azija kas metai duoda apie 40,000 kilogramų opiumo, Makedonija gi daug mažiau. Opiumą kramtant išrodo gana kartus, nesmagus ir išduoda svaiginantį kvapną. Labai tankiai prie opiumo dar pri maišo ir kitokios medžiagos, kaip išdžiovintas ir smulkiai sutrintas aguonų galveles ir tam panašiai. Persijos opiumas daugiausiai sunaudojamas ant vietos, chinai sunaudoja sau, Makedonijos opiumas naudojamas Europoje. Persijos opiumas ant rinkos parduodamas pavidale pakučių.

Anglai monopolizavo opiumo dirbimą Bengalijoje ir tas jiems duoda didelį pelną. Tą Bengalijos opiumą sunaudoja beveik visi chinai. Pas chinus opiumo rukymas, tai didžiausia plėga, su kuria bespėkiai kovo ti visoki misijonieriai ir šiaip europiečiai.

Vieną reikia pastebėti, kad opiumo rukymas visame pasaulyje per pastaruosius metus vis mažėjo, o laike šios karės nupuolė beveik ant pusės to, kiek pirmiau jo buvo sunaudojama.

Apart morfino, opiume yra ir šie nuodai: narkotinas, kodeinas, narcienas paverinas ir dar daugelis kitokių nuodų. Opiume morfino apskritai yra 1—15 nuodų. Morfiną iš op-

iumo išskiria su pagalba šalto vandens. Jei koks nors gydytojas užrašo ligoniui opiumą ar morfiną naudoti, tai jis stebėtinai greitai nuramina ligą, bet jis gana mažai gydo. Bet opiumo rukymas delei smaguriavimo yra didžiausias pavojus žmogui. Jei žmogus pradeda naudoti opiumą, tai kad jis veikty vis reikia didesnės dozės, vis reikia jo daugiau naudoti. Jei jau kartą žmogus jį pradėjo naudoti, tai jau labai sunku nuo jo atprasti. Opiumo naudojimas veda žmogų tikru keliu į pražūtį. Žmogus nekuri laiką naudojasi opiumą užmuša žmogaus dvasines ir fiziškas pajėgas.

Kaip daug opiumo rukytojas gali iš karto jo suružyti, tai ištikro reikia stebėtis. Normališkas žmogus, niekad opiumo nevertojęs, jei sunaudotų tikrai penktą dalį, jis turėtų mirti. Jau buvo atsitikimai, kad opiumo rukytojas kasdien surukydavo daugiau, nei po pusantro gramo opiumo, tai yra jiems reikėdavo apie 8,000 tų aguonų skystimo lašų. Chinai gi pasakoja tiesiog netikėtinius dalykus, jie sako, kad Chinijoje yra toki opiumo rukytojai, kurie į dieną suruko net po 30 gramų. Apskritai gi imant, kad nenuodoty normalį opiumo nevertojantį žmogų, reikia tikrai vienos penktos dalies opiumo. Kad nusiudoty kudių užtenka net vienos trisdešimtos dalies gramo.

Vienas opiumo rukytojas Anglijoje, tulas Tamas Quincy naudojo opiumą per 50 metų ir pagaliau jau galėdavo surukti po 2 opiumo gramu. 1821 metuose pasirodė jo parašyta knyga: „Opiumo rukytojo išpažintis.“ Tai retas atsitikimas, — opiumo rukytojai negyvena po 50 metų. Tenai jis aprašinėja, ką jis jaučia rukydamas opiumą. Pradėjęs rukyti opiumą, žmogus pradeda svaigti, paskui taip apsvaigsta, kad buva, kaip nu miręs. Jis sako: „iš karto aš apsvaigęs matydavau stebėtiniausius fantastiškus paveikslus gražumą. Bet pabaigą to apsvaigimo, jau sapnuodavosi bausis ir nesmagūs sapnai. Ant galo opiumo rukytojas paburdavo su sunkia galva, nesmagus padėjimas.

Kurie pradeda rukyti opiumą, tai pirmiausiai pasigadina jų skilvio virimas. Visi valgiai darosi negardžiais ir apskritai apėtitas pasidaro nekoks. Paskui pas opiumo rukytoją pradeda neklausyti kojos, jis vaikščioja svyrudamas. Dar toliau atsiranda visuose kuno sąnariuose koks tai drebėjimas, ant galo, tokis opiumo rukytojas daėina iki to, kad jau visiškai negali miegoti, pasils tikrai tuomet, kaip buva opiumu apsvaigęs. Tas viskas gi pasibaigia arba mirėcia, arba pilna beprotybe.

Kuris opiumą jau gerai inpratęs rukyti, tai jei jis staiga nustotų rukę, tai jis irgi gali visiškai nustoti spėkų ir net numirti. Atprasti galima tikrai vis mažiau ir

mažiau rukant.

Kuris opiumą ruko, tai jis visas buva persiėmęs opiumu. Opiumo rukytojo prakaitė ir yra opiumo dalelės ir jis labai lengvai gali užkrėsti kitus, ypač kudičius. Moteris, kuri ruko opiumą, joku būdu negali žindyti vaikų, nes jos piene yra opiumo dalelės.

Pirmutinis žmogus, kuris pasauliui parodė opiumo rukymo blėdingumą, tai Amerikos garsus rašytojas Dikinsas. Jis tokius opiumo rukytojus aprašė savo viename puikiame romane. Jo laikuose opiumo rukymas buvo labai išsiplatinęs Suvienytose Amerikos Valstijose. Kiek žinoma, tai 1890 metuose New Yorke jau buvo 10 tukstančių opiumo rukytojų. Kiek jų dabar yra New Yorke, sunku įspėti, bet visgi nemažiau. Nežinoma delto, kad opiumo rukymas yra uždraustas įstatymais ir opiumo rukytojai labai slepiasi nuo valdžios. Japonijoje už opiumo rukymą baudžiama kalėjimu net ant gana ilgo laiko.

Lietuviai, rodos, liuosi nuo tos plėgos. Dar niekur ir niekad nebuvo pastebėta, kad lietuviai būtų kur nors rukę opiumą. Ir labai gerai būtų, kad jie niekad ir nepadėtų naudoti tuos didžiausius nuodus. P. N.

UŽ LIETUVIŠKOS TVOROS

Lietuviai Amerikoje nežino kas dedasi Didžiosios Lietuvos brolių širdyse. Jie negali pajusti kokie planai ar budinkai audžiasi-statosi jų sielose. Mes čia, taip sakant, esam už tvoros, ir vien per plyšius (kurių maža, oi kaip maža), galim užmatyti kas ten už jos dedasi. Ir per vieną plyšį — Lietuvos Tarybą — mes pamatėm, kad tie nelaimingi broliai nori, be skirtumo partijų, Laisvos Lietuvos, Lietuvių Valstijos.

Žvelgiant Išritulos (Evoliucijos) akimi, tas troškimas nesirodo keistas (kaip nekurię mūsų raudoni broliai bei lenkai mano). Seniau piliečio pareiga buvo klausyti valdono (kurį tikėjo esą Dievo pateptu valdyti) ir krauti jam turtus iš savo triuso. — „Mokė ir klausyk“ buvo jo idealu. Bet mokant ir beklaustant šimtą, tukstantį sykių pilietis ėmė mąstyti, delko aš turiu bepaliovos taip elgties? Ant ko pasiremdamas valdonas turi teisę varu iš manęs reikalauti mano skaitiką ir kraują? Kodel aš pats negaliu pasirinkti kada mano kraują lieti ir kada mano prakaitą dovanoti kitam? Kuomi aš negeras sau nusistatyti įstatymus ir juos gera valia pildyti bei užlaikyti?

Tokie ir panašūs mąstymai nebuvo sveiki įvairiems prispaudėjams ir tiem, kurie myli ponauti, keravyti, globauti kitus. Nes jie vedė žmogų prie sąvokos, kad visi žmonės lygiai turi teisę gerbuvingai gyventi ant šio pasaulio ir lygiai mąstyti, kaip čia pagerinus savo padėjimą. Labiausias mokslas, tas stebuklingas, galingas žmogaus proto padaras, į-

skiepijo daugiesniui ir galia, kad duok vienas aplinkybes, ir kiekvienas pataps išmintingu, geru, mielaširdingu, duok kitas ir žmogus liekasi blogu, niekšu, piktadėju. Todel kiekvienam pasidarė aišku, kad reikia žmogui duoti tokias aplinkybes, tarp kurių jis išaugtų geru, išmintingu bei galingu.

O kur bereikia geresnių aplinkybių, negu ten, kur žmogus jaučiasi save laisvu; kur jis žinosi, jog save valdo? Kuomet žmogus pajunta savyje žmoniškumo kibirkštį, ar neingauna jis galingą įiegą, kuri varu-varo jį buti prakilniu, teisiu, demokratingu? Duok žmogui pajusti, kad jis pats savo rankoms kala savo bei kitų likimą — ir jis tą darbą dirbs atsargiai, apsvarstytiškai ir gerai. O kada jis geriau tą pajus jei ne tuomet kuomet jis matys, kad dirba del to tikslo, kuomet jis jausis save laisvu ir tarpe tokių aplinkybių, kurios jam patinka? Kaip yra su biele žmogumi, taip yra su lietuviais, kurie jau iš seno žinomi kaip laisvingi žmonės. Todel nedyvai, kad jie pajuto savyje užtekinai spēkų gyventi žmonėmis, o ne vergais kokios tautos!

Lietuva turės apsisprendimo teisę, nes pasaulio demokratija ir jos rėmėjai to reikalauja. Lietuva bus laisva — nes lietuviai to nori! Bet, amot Lamartino, pirmiausia pareiga tautos pašauktos save valdyti yra pažinti save. Tai yra apsipazinti su savo tobulumais ir nedatekliais. Iš istorijos mes sužinome, kad lietuviai tai taikinga žemdirbių bei prekiautojų tauta, daug panešanti, daug pakenčianti, mylinti daile bei muziką. Bet jie gali virsti ir narsiniais, karingais, grėsiant mirtinam pavojui. Jie myli savo nuosavybę, savo kampeį. Jų dainos visad apdainuoja „mano kampelį“, „mano šalele“, „mano rutų vainikėlių“, „mano žirgelį ir tymo balnelį.“ Iš tų faktų mes galime išvesti, jog Lietuva bus taikinga žemdirbių arba prekiautojų valstija, jei svetimi priešai nebandys jos pavergti. Didelės pramonijos joj negalės buti, kadangi stoka gamtos įiegy, kaip tai anglies, arba medžiagos, kaip geležies.

Lietuvos žmonės (kaip kad Danijos) greičiausiai kreipsis prie žemdirbystės ir su ja ankštai surištų šakų, kaip gyvulių veisimo, sodauninkystės, pieno ukio ir tt. Iš to galės išsivystyti audimas, kurpiavimas ir prekiaivimas. Šiom žmonių darbo šakom tarpti reikalinga taika ir laisvė. Todel tai tautininkų partijos ir kovoja už Laisvą Demokratinę Lietuvą ir kviečia lietuvių minias tvirti kooperacijas. Nes tik Demokratinė Lietuvos kiekvienas pilietis svetimos šalies grubonių nevaržomas galės laisvai ir patinkamai plėtoti savo pramonines įiegas. Nes tik inkuriant kooperatyvę pramoniją, bei prekybą mes išvengsime to, kas kitas tautas kankina ir veda prie nepabaigiamų kovų, net prie kruvinių revoliucijų, butent didžiųjų kapitalistų ir didžiųjų vargšų.

Visiems piliečiam koopera tiviškai valdant įvairias dirbtuves ir prekybos sandelius, joks vienas ar tai sveltinšalis, ar tai iš mūsų tarpo negalės užgrobti savo nagan didelius kapitalus ir paskiaus valdyti bei keravyti kitų žmonių triusą sau patinkamose vežėse. Taip pat nereiks mums kelti klesų kovos, kuri atneša vien nepatikantą, vien žiaurumus. Tuomet kiekvienas pilietis galės kur patinkamai pritaikinti savo kunkuluojančias spēkas, tiek tveriant naujas pramonijos šakas, tiek tobulinant jau esančias.

Žemės vaisiams arba tų vaisių padariniams visados bus užtekinai rinkų. Todel del jų nereiks mums varyti imperialistine politiką nors ir kaip norėtume. Bet užtai kitos šalys, kurios išdirba kitokius daiktus, ir negali tų išdirbinių sunaudoti stengsis ingyti Lietuvoj sau rinkas. Iš tų dviejų dvelkimų kils prekyba. Ir štai, jei ta prekyba bus ant kooperacijos pamatų inkurta, tai nereiks Lietuvos ukininkui ar darbininkui parduoti savo prekęs per įvairių perkupėjų rankas. Jei važtos keliai kaip tai laivai, bus Lietuvos piliečių rankose, tai ir įvežant prekes jiems nereiks reikalauti kito patarnavimų. Tuomi pasinaikins įvairus tarpininkai; lietuviai su didesne už savo triusą nauda parduos savo produktus, ir parsivežs geresnės bei pigesnės prekęs iš kitur.

Iš to matome, kad prieš lietuvių tautą, jei ji nori gyvuoti kaip tauta, guli didelis, stačiai milžiniškas darbas. Jau nekalbant apie mokslą, valdžią, kuriuos reiks truputis po trupučio akyliai kurti, lietuviams reiks taipgi kurti savo pramoniją, savo prekybą. Kitaip svetimi ją už mumi sukurs ir, žinoma, mes tuomet dale savo triuso penėsime bei išlaikysime tuos svetimuosius.

Pirmiausiu žingsniu tame kuriame darbe bene bus sužadintimas mūsų minių iš snauduliavimo ir surokavimas savo įiegy, t. y. savo gabumų, savo skaičių mechanikų, amatninkų, etc., savo sutauptu kapitalo. Iš to darbo visos asmeninės ar srovinės nepakantos turi buti išmestos lauk. Nes šeima pasidalijus pusiau, negali gyvuoti.

Lietuviai anapus vandenyno deda viltį ant mūsų. Ir visai teisingai. Nes ar neskelbėm mes, kad čia šalis mokslo, pasipiniginavimo? Delko tukstančiai lietuvių čia važiavo? Ar ne užsielnyti pinigų, pagyventi laisvai, išigyti mokslo? Tat dabar mes negalim savo brolių užvilti. Nes ką tie broliai, kurie per tris metus kentė stoką, gyveno urvuose, palapynėse, matė kaip mirė vienas tautos narys po kitam, o vienok išikurė savo valstiją, pasakys kuomet mes atvažiavę neturėsime nei smegenų, nei kapitalo, nei energijos tą sunkiai iškovotą valstiją palaikyti ir pastatyti ant tvirtų pamatų? Gėda, amžina gėda tuomet bus vienatiniu mūsų pelnet, kuris bus įrašytas istorijos lapuose, atėinančiom gentkartem pasiskaityti!

Todel pasipažinkim su viens kitu! Atsiminkim, kad

Vieno greitai ilst ranka
Vieno išmintis menka
Kai du stos
Visados
Kas reikia supras.
Jieškos, klaus,
Nepaliaus
Kol tiesą atras.

Pelai tuomet patįs savaimi atsiskirs nuo grūdų. Gi mūsų rankos, mūsų spēkos galės kibti tan milžiniškan darban — Atstatymui Lietuvos!
Šarunas.

SAUGOKIMĖS „ŠALČIO.“

Artinasi žiema su šalčiais. Kaip išsigelbėti nuo šalčio, tai jau kiekvienas žino, bet užtai retai kas žino, kaip išsisaugoti nuo persišaldymo, arba nuo taip vadinamos ligos „šalčio“ pagavimo. Šalčio pagavimas, tai visiškiškai ne menka liga. Jei žmogus tik trupučinką prasišaldo ir gauna tikrai paprastą slogą, tai tas nieko. Bet gana tankiai pasitaiko, kad nuo persišaldymo žmonės nu miršta. Reikia dar pridurti, kad žmogus pagavęs „šaltį“ tankiausiai paskui apserga ir kitomis ligomis.

Svarbiausiu apsisaugojimu nuo šalčio pagavimo yra du svarbiausie dalykai: niekad nereikia iškaištusiam iš šilto kambario išeiti į šaltą orą, ir antra, niekad nereikia dėvėti šlapių ar drėgnų drabužių. Verčiau buti neapsirėdžiusiam, negu turėti ant savęs permirkusius drabužius. Prie to reikia gerokai apsirėdyti, nors per labai šiltas apsirėdymas taip pat prigelbsti šalčio pagavimui, nes žmogus labai šiltai apsirėdęs savo drabužiuose peršyla, ir paskui persišaldo. Tai viskas, ką trumpais žodžiais galima patarti.

Vienok yra žmonės, kurie lauke per šalčius ir tai pusiau apsirėdę braidžioja po vandenį ir niekad nepersišaldo. Aišku, kad tokių žmonių kunai tiesiog užartavoti. Užartavojimas savo kuno, tai gerianus apsisaugojimas ne tikrai nuo šalčio, bet ir nuo visų kitų ligų. Čia tai ir kyla klausimas kaip užartavoti savo kuną.

Užartavojimas žmogaus kuno galimas tikrai su pagalba įvairaus sporto, gimnastikos. Kad kuną užartavoti, tai reikia kasdien nors po kiek gerai pabėginėti, ar net paprastai pasivaikščioti ant kiek galima po tyrą orą. Paskui reikia priprasti nesibijoti šalto vandens. Juk žiemą žmonės taip labai bijosi šalto vandens. Tiesa, nesveika ilgai prauštis šaltu vandeniu, ar jame mirkytis, ypač nepapratusiam, bet greitai nusiprausti šaltu vandeniu yra labai gerai. Tik žmonės turintiems kokią nors ligą kartais yra draudžiama prauštis šaltu vandeniu. Visokius pasivaikščiojimus, visokius pakvėpavimus tyru oru reikia stengties atlikti sausame ore, ir tai saulės spinduliuose. Apskritai saulės spinduliai ir sausas oras yra gera gyduolė nuo visokių ligų. Bet pasivėžinimo automobiliuose šaltyje, arba ant gatvekarių, tai pirmutinė proga pagauti šaltį arba persišaldyti.

Reikia pastebėti, kad gėrimas degtinės ant šalčio tai labai netikėtas daiktas. Alkoholis neprašalina šalčio jautimą, bet paraližuoja žmogaus kuną, ir jis nejaucia savo šaltį, nors jam ir šalta. Ir apskritai sveikatos dlelei visomet reikia pasivaikščioti nors ir būtų didelis šaltis ir, jei galima, gimnastikuotis. P. N.

JIS IR JI

Jis buvo senas nevedęs žmogus, išbalęs, su duobėmis ant veido, — kaip tankiai ji laukdama sakydavo, — ir su skausmo žyme ant veido. Visi jo judėjimai buvo labai lėti, ir — jei taip galima išsireikšti, — nejudanti.

Ji buvo moteriškė linkma, turinti karštą būdą ir greitą judėjimą ir nežiurintį metelių skaitlių, buvo dar raudona, graži ir norinti mylėti ir gyventi.

— Aš dar ilgai gyvensiu, mažiausiai dar trisdešimt metų, — pasididžiudama sakydavo ji; — gyvensiu delto, kad aš mažai valgau, vidutiniškai miegu, beveik nesimatau su žmonėmis, visada namie sėdžiu, dirbu. Ką man rupi viskas kita!

— Delto tai tu išdžiuvai ir pavirtai į mumiją, — atsakydavo ji. — Kokią gi prekę turi toks gyvenimas. Be išpuodžių, be interesų, be meilės... Amžinas vienodumas... Ne, aš labiausiai apiprekiuoju kokybę, negu daiktų kiekybę. Tiksliai kartą žmogus gyvena ant žemės.

Omnia mea mecum porto — tai aš žmogaus gyvenimas! Viskas mummyse. Išlaukiniai atsitikimai turi tiksliai antraeilę reikšmę. Visas dalykas tiksliai tame, ką mes jaučiame, o daug jautsi — tai laimę turėti.

Jiedu susitiko visai netikėtai. Jis buvo apsaugotas, nes buvo užsipelnęs, reputaciją teisingo darbininko. Jis buvo mokslinčias, specialistas matematikas, jojo veikalus noriai priimdavo specialieki žurnalai. Jis galėjo sau ramiai sėdėti savo kabinete nesirupindamas apie rytų ir nereikalauti kieno nors pagalbos.

Ji gi priešingai, ji visuomet reikalavdavo pagalbos. Jai prisiėjo prasiskinti saukelias, tai nenoroms ji turėdavo kreipties tai prie vieno, tai prie kito iš pažįstamųjų su prašymu jai pagelbėti. Ji labai interesavosi draugijos atsitikimais, judėjimais ir visu kuom, kas aplink ją dėjos. Bet ji labai išskįsdavo, todėl toliau ir nenuėjo nuo mažo literatiškojo darbo.

Jiedu susipažino nuo to laiko, kaip jų vienas iš daugelio pažįstamo nurodė jai kreipties prie jo delei literatiškojo darbo.

Jo nuliudusios akys, kankinę išreiškiantis veidas ir išdidumas padarė ant jos didelį įspūdį. Josios vaidentuvė pakilo. Jos vaidentuvė vaidenos kiek daug turėjo pergyventi jis, kad turėti tokį veidą. Prie to viso dar... dar jis buvo nevedęs! Niekad ji nieko nepatikdavo, jis visuomet budavo vienas ir vienas!...

Ji pajuto jo pasigailėjimą, kuris ir atvėrė jam varnelius į jos širdį.

Visuomet šaltas prie laimingųjų, kurie gal but ji pykindavo, bet su ja jis budavo jautresnis. Jis padarė del jos viską, ką galėjo.

Jis ne tik gavo jai darbą, bet net pats atvažiavo jai pranešti apie tai. Tai ar galima buvo reikalauti nuo jo daugiau?

Argi tai ne didelis prijavimas iš beveik nepažįstamo žmogaus.

Iš karto jis ant jos neatreipė reikalingos atidos, bet paskui, kaip ji pradėjo kaitinti jį savo spinduliais, — kaip sakydavo jos draugai, — jis likosi užžavėtas. Moteriškės meilimasis — tai tie patys šviesos ir saulės spinduliai: jie šildo ir apšviečia vyro gyvenimą. Kasgi atsilaukys prieš juos? Taip tęsėsi ne ilgai, jis sėdėdavo ir žiūrėdavo į ją. Laike didesnio dvasinio susijudimo, jis kaip tai susitraukdavo, prikasdavo apatinę lupą.

Šalti žmonės visuomet karštai išimylė ir jis greitai pasiulė jai išimylėti jį. Bet ji neturėdama matematiškų gabumų tęsė tą darbą iki begalingumo.

— Aš dar ilgai gyvensiu, mažiausiai dar trisdešimt metų, — pasididžiudama sakydavo ji; — gyvensiu delto, kad aš mažai valgau, vidutiniškai miegu, beveik nesimatau su žmonėmis, visada namie sėdžiu, dirbu. Ką man rupi viskas kita!

— Delto tai tu išdžiuvai ir pavirtai į mumiją, — atsakydavo ji. — Kokią gi prekę turi toks gyvenimas. Be išpuodžių, be interesų, be meilės... Amžinas vienodumas... Ne, aš labiausiai apiprekiuoju kokybę, negu daiktų kiekybę. Tiksliai kartą žmogus gyvena ant žemės.

Omnia mea mecum porto — tai aš žmogaus gyvenimas! Viskas mummyse. Išlaukiniai atsitikimai turi tiksliai antraeilę reikšmę. Visas dalykas tiksliai tame, ką mes jaučiame, o daug jautsi — tai laimę turėti.

Jiedu susitiko visai netikėtai. Jis buvo apsaugotas, nes buvo užsipelnęs, reputaciją teisingo darbininko. Jis buvo mokslinčias, specialistas matematikas, jojo veikalus noriai priimdavo specialieki žurnalai. Jis galėjo sau ramiai sėdėti savo kabinete nesirupindamas apie rytų ir nereikalauti kieno nors pagalbos.

Ji gi priešingai, ji visuomet reikalavdavo pagalbos. Jai prisiėjo prasiskinti saukelias, tai nenoroms ji turėdavo kreipties tai prie vieno, tai prie kito iš pažįstamųjų su prašymu jai pagelbėti. Ji labai interesavosi draugijos atsitikimais, judėjimais ir visu kuom, kas aplink ją dėjos. Bet ji labai išskįsdavo, todėl toliau ir nenuėjo nuo mažo literatiškojo darbo.

Jiedu susipažino nuo to laiko, kaip jų vienas iš daugelio pažįstamo nurodė jai kreipties prie jo delei literatiškojo darbo.

Jo nuliudusios akys, kankinę išreiškiantis veidas ir išdidumas padarė ant jos didelį įspūdį. Josios vaidentuvė pakilo. Jos vaidentuvė vaidenos kiek daug turėjo pergyventi jis, kad turėti tokį veidą. Prie to viso dar... dar jis buvo nevedęs! Niekad ji nieko nepatikdavo, jis visuomet budavo vienas ir vienas!...

Ji pajuto jo pasigailėjimą, kuris ir atvėrė jam varnelius į jos širdį.

Visuomet šaltas prie laimingųjų, kurie gal but ji pykindavo, bet su ja jis budavo jautresnis. Jis padarė del jos viską, ką galėjo.

Jis ne tik gavo jai darbą, bet net pats atvažiavo jai pranešti apie tai. Tai ar galima buvo reikalauti nuo jo daugiau?

Argi tai ne didelis prijavimas iš beveik nepažįstamo žmogaus.

Iš karto jis ant jos neatreipė reikalingos atidos, bet paskui, kaip ji pradėjo kaitinti jį savo spinduliais, — kaip sakydavo jos draugai, — jis likosi užžavėtas. Moteriškės meilimasis — tai tie patys šviesos ir saulės spinduliai: jie šildo ir apšviečia vyro gyvenimą. Kasgi atsilaukys prieš juos? Taip tęsėsi ne ilgai, jis sėdėdavo ir žiūrėdavo į ją. Laike didesnio dvasinio susijudimo, jis kaip tai susitraukdavo, prikasdavo apatinę lupą.

Šalti žmonės visuomet karštai išimylė ir jis greitai pasiulė jai išimylėti jį. Bet ji neturėdama matematiškų gabumų tęsė tą darbą iki begalingumo.

— Aš dar ilgai gyvensiu, mažiausiai dar trisdešimt metų, — pasididžiudama sakydavo ji; — gyvensiu delto, kad aš mažai valgau, vidutiniškai miegu, beveik nesimatau su žmonėmis, visada namie sėdžiu, dirbu. Ką man rupi viskas kita!

— Delto tai tu išdžiuvai ir pavirtai į mumiją, — atsakydavo ji. — Kokią gi prekę turi toks gyvenimas. Be išpuodžių, be interesų, be meilės... Amžinas vienodumas... Ne, aš labiausiai apiprekiuoju kokybę, negu daiktų kiekybę. Tiksliai kartą žmogus gyvena ant žemės.

Omnia mea mecum porto — tai aš žmogaus gyvenimas! Viskas mummyse. Išlaukiniai atsitikimai turi tiksliai antraeilę reikšmę. Visas dalykas tiksliai tame, ką mes jaučiame, o daug jautsi — tai laimę turėti.

Jiedu susitiko visai netikėtai. Jis buvo apsaugotas, nes buvo užsipelnęs, reputaciją teisingo darbininko. Jis buvo mokslinčias, specialistas matematikas, jojo veikalus noriai priimdavo specialieki žurnalai. Jis galėjo sau ramiai sėdėti savo kabinete nesirupindamas apie rytų ir nereikalauti kieno nors pagalbos.

Ji gi priešingai, ji visuomet reikalavdavo pagalbos. Jai prisiėjo prasiskinti saukelias, tai nenoroms ji turėdavo kreipties tai prie vieno, tai prie kito iš pažįstamųjų su prašymu jai pagelbėti. Ji labai interesavosi draugijos atsitikimais, judėjimais ir visu kuom, kas aplink ją dėjos. Bet ji labai išskįsdavo, todėl toliau ir nenuėjo nuo mažo literatiškojo darbo.

Jo nuliudusios akys, kankinę išreiškiantis veidas ir išdidumas padarė ant jos didelį įspūdį. Josios vaidentuvė pakilo. Jos vaidentuvė vaidenos kiek daug turėjo pergyventi jis, kad turėti tokį veidą. Prie to viso dar... dar jis buvo nevedęs! Niekad ji nieko nepatikdavo, jis visuomet budavo vienas ir vienas!...

Ji pajuto jo pasigailėjimą, kuris ir atvėrė jam varnelius į jos širdį.

T. M. D. REIKALAI

TMD. NARIŲ ATYDAI.

Pereitame organo numeryje atsitiko klaida apie naujų TMD. narių mokesčių kaslink Kultūros Istorijos.

Ten pasakyta „visi nauji nariai, kurie norės užsimokėti \$1.00 įstoimo ir užsimokėti už pereinamus du metus mokėtis ir už ateinančius metus, galės gauti Kultūros Istoriją.“ O turėjo būti „Visi nauji nariai, kurie nori gauti Kultūros Istoriją turi užsimokėti 40 centų įstoimo, užsimokėti už 1917 metus mokėtis ir už 1918 metus narines mokesčius viso \$1.60.“ Tai yra konstitucionalinė taisyklė ir visi nariai jos turi prisilaikyti.

Dr. A. J. Zimontas.

REZOLUCIJA DELEI VISUOTINJO SEIMO.

Waterbury, Conn. — TMD. 5-tos kuopos susirinkime apkalbėjus Lietuvos ir lietuvių reikalus, ir pasidalinus žiniomis parinančiomis iš užimtos Lietuvos po Vokietiją, jogei lietuviui bėdu miršta, ir vėl gi apsvaresčius, jogei Lietuvos laisvės išgavimas daug priklausys nuo Amerikoje gyvenančių lietuvių ir kad prie Lietuvos atstatymo po kare Amerikos lietuviui turi būti prisirengę, — tuomi remdamiesi, T. M. D. 5-ta kuopa reikalauja, idant būtų sušauktas visų Amerikoje gyvenančių lietuvių seimas. Prie to reikalaujame, idant būtų šaukiamas seimas ne nuo partijų, bet nuo kolonijų. Ir kad būtų šaukiamas suvažiavimas taip greit, kaip galima, idant būtų tinkamai sutikti busiančią kariaujančiųjų šalių taikos konferenciją.

TMD. 5-tos kuopos pirm.

J. Ramanauskas,

Rašt. Jonas Urbštonaitis.

A.L.T.S. REIKLAI

BRIDGEPORTIEČIAMS ŽINOTINA.

Susirinkimas A. L. T. Sandaros; atšibus 19 d. gruodžio 1917 7 valandų vakare, lenkų Sokolų salėje, kampas South Av., ir S. Main Str.

Taigi kviečiame atsilankyti kuodaugiasia narių, nes turime daug naujo; kaip valdybos naujos rinkimas, raportai, seimo delegatų, rap. teatro komisijos ir tt.

Taipgi geistina yra, kad atsilankytų lietuvių ir lietuvių norintieji arčiau susipažinti su demokratiniiais principais, teisėmis kovojimo laisvės tėvynei Lietuvai ir prisidėti veikti tą praktinį darbą.

Čion galima prigulėti by kokių pakraipų: socialistai, katalikai, nes ta srovė pamatinį pamatą — turi bepartivišką. Kuri nežiuri į pažiuras, tik laisvės kovojimo brangiai tėvynei Lietuvai.

Raštininkas ALTS.

K. Buivydas.

525 Gregory St., Bridgeport, Ct.

PROTOKOLAS

ALTS. Ketvirtojo Seimo.

New York, N. Y. Lapkr. 29 d. 1917 m., Pulitzer Budinke atsidarė IV-tasis Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimas. Pirmą posėdį atidarė A. L. T. S. pirmininkas gerb. R. Adžgauskas, 10 val. ryte. Pirmininkas paskyrė pradinio protokolo užrašymui raštininku J. O. Širvydą (Taša ant 8-to pusl.)

ŽMOGAUS ATsirADIMAS

(TAŠA)

tėvai (kaip dabartiniai eugenikai ir gimdyimo kontroliuotojai) buvo užsimanę užveisti tobulesnius gyvius ant pasaulio. Tą mintį jie gavo nuo pratėvių-bočių. Mat, visa karališkoji Šimpanzė šeimyna nuo neatmenamų laikų turėjo smeigtumą (ambiciją) pagimdyti naujus, begalo tobulus gyvius. Tam tikslui jie su didele atida išduodavo savo dukters, ir apvezdindavo savo inpedinius. Taigi ir dabartinis karalius, nenorėdamas atsilikti nuo pratėvių užbriežto tikslo, nekreipė jokios domos į tuos lipšnius jaunuolius. Jis nutarė, kad Agutė turės ištekti už karaličio Orang-Utango. Su tuo tikslu jis sykį ir užkalbino karalaitį.

— Aha, šis pratarė, tą užgirdęs. Ar ji graži?

— Skaisti, kaip saulė, — užtikrino karalius.

— Taip... O, ar daug pasogo?

— Pusė Afrikos, — paaiškino karalius.

— Aure! Gerai... aš nueisiu į ją pažvelgti, — apsimesdamas nežingeidaujantis karalaitis. Žinai, taip, kada netyčiomis.

Abu sudavė rankoms ir sutiko. Karalaitis žinojo savo vertybę ir karalius užmačias. Jis buvo apveidus: baltas, uodegėlės nei truputiuko. O čia pusė Afrikos, — žymi karalystė. Ir dar jeigu karalaitė graži — po šimto paralių, kokios laimės ir bereikia?

Už savaitės laiko Jo Sveikata karalaitis Orang-Utang po slapyvardžiu jau keliavo Senegambijon žvilgterti į savo busiančią karalienę.

PASKAIDA III.

Karalaitis atsiekęs uošvio kraštą, ėjo mišku linksmi dainuodamas:

Neveskie, vaikine,

Neveskie pačios:

Nėtekisi, vaikine,

Liuosybės saldžios.

Tik štai netoli čiuurkšlenančio upelio jis staiga užmatė jaunutę šimpanzytę, kuri čiuulpė koko-riešutį. Karalaitiui net širdis apsaldo: tokios grožybės jis niekad nebuvo regėjęs. It stuobrys jis ilgai stovėjo, ir ganė akis, lyg šimpanzytė pakėlė savo akutės. Jų žvilgsniai susikirto ir abu parau do.

— Skaisčioji panele šimpanze, — vos ištarė karalaitis. Ar nebutum taip maloni, kad pasakytum savo vardelį.

— Agutė, — ji sušnibždėjo, nuleidus akutes.

Karalienė, kuri pasislėpus už krumų tą viską matė, nusišypsojo ir nušliaužė karaliui pranešti.

— Skaisčioji Agute, — dusaudamas šnekėjo toliau karalaitis. Tu esi graži, kaip rojaus paukštelis. Buk mano žmona!

Skaisčioji Agutė koko-riešutį sviedė pakaušin vieno netoliese dusaujančio vyriškos lyties šimpanžės ir krito, karalaitis prie globstin su žodžiais — Aš tavo amžinai.

Neužiugo atsibuvo vinčius ir puota, kurią visi atsilankiusieji ilgai, ilgai minėjo. Jaunuosius surišo neatmezgamu mazgu visų gerbiamas klebonas Bezdžionė, pritaraujant klerikui Malpai. Jaunieji dėvėjo savo prigimtuosius rubus, (kadangi tuomet nebuvo nei krauciuo, nei jų unijų). Vyčių choras sudainavo puikią giesmę: „Kai Bezdžionuks Malputę vedė“, kurią tam tikslui sudėjo žinomas poetas Širmutis iš Gorilų giminės.

Po vestuvių, jaunieji ant dramblio užsėdę apkeliauvo savo busiančią valstiją.

PASKAIDA IV.

Laikas ėjo: pavasaris nuguro, atėjo ruduo. Karališkame Šimpanze dvare buvo didelė linksmybė. Mat Agutė pagimdė sosto inpedinį. Tik tas vaikas buvo ėviers ant visos apielinkės. Nebuvo jis panašus nei į tėvą, nei į motiną. Pirmiausia jis neturėjo uodegos; paskui jo oda buvo balta it sniegas ir liuosa nuo plaukų (išskyrus nekurius vietas); jis galėjo juoktis ir piršto kramplius lankstyti. Visi karalystės išminantieji ir protuoliai jį akyliai apžiūrėjo ir po ilgų ginčų nutarė, kad jis nėra nei orang-utango, nei šimpanzės giminių. Tai,

anot jų, esąs visai naujas tipas ir iš jo karalius gali tikėtis savo smeigtumą atsieksias.

Tapo sušauktas šeimyniškas pasikalbėjimas, kuriame Jos Didenybė karalienė Šimpanzė ėnešė, o jos vyras patvirtino, kad šis vaikas turės vardą: *Žmogus*.

Taip prasidėjo žmonių giminė, kuri vystėsi, vystėsi lig išvystė klerikalus, eicilistus, bolševikus ir savo motinų prakeikėjus.

Sulyg Darvino vertė

Šarunas.

(UŽBAIGA)

Š I S — T A S.

Meilė.

Saužudžio kunas guli ant divono.

Puiki galvelė kaip tai nenaturališkai užversta atgal guli ant puikių geltonai aukšinių plaukų; per juos peršviečia tyrai balta kakta, išreiškianti didelį protą ir valę Suspaustos lupos ir indubė akis priduoja visam veidui kokį tai didelį rimtumą.

Sulenкта ir atgal atmesta ranka drūčiai spaudžia revolverį, kurio vamzdis žvilga. Kairėji gi ranka išrodo daug malonesnė, — ji guli ant saužudžio krutinės...

Ir į šitą tai lavoną per paauksuotą lornetą žiuri puiki moteriškė su nusistebėjimu, bet ne su išgaščia.

Metuši ant negyvo jaunikaičio perveriantį žvilgsni, puiki ponina išeina sau. Jos gražios lupos susikreivino nuo kokio tai keisto ir išjuokiančio nusišypsojimo.

— Jei aš jį mylėčiau, kaip aš dabar jį mylėčiau!...

Bet seklyčioj jos laukia kitas jaunikaitis pilnas meilės prie jos. Jis žiuri jai į akis, iš kurių teka į ją jo gyvybė. Jis dreba ir miršta iš laimės. Ir jei jis dar gyvena, tai tiksliai del jos.

— Aš tavęs nemyliu taip, kaip galėčiau ir turėčiau, — sako gražuolė.

Ir staiga jos veidelis priima tokią išveidą, kaip kad erelis norėdamas ką pagriebti.

— Mano brangiausia, viską del tavęs padarysiu — šnabžda išimylėjęs jaunikaitis.

— Sakai viską?!... baisiai besišypsodama klausia graži ponina.

— Klausyk gi! — daturia ji.

— Viską!! — pakartoja jaunikaitis.

Ji meilei prisiglaudžia prie jo kaip kokia besiglamonėjanti kačiukė. Jos rankos, kaip koki gipsiniai žalčiai apsiveja apie jo kaklą ir jį kokios tai nežemiškos meilės paskendime jam šnabžda:

— Klausyk! Nusišauk!... tuojaus nusišauk... ką gi prekioja mano dabartinė meilė prieš tą... paskui...

Ji bučiuoja jį karštu ilgu pabučiavimu ir į jo smegenis atiteka vilnis tamsaus karšto kraujo.

Jo sieloje kas tai auga... kas tai atstumiančio, baisaus. Auga geismas atimti sau gyvybę....

Iš lenkiško *Jonukas*.

MOTERIS

JOS GYVENIMAS, SRYTTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Doktoras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis motinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos būtų gražios.

Prekė: apdaryta 75c., be apdary 50c.

Kuris užsirašys „Vienybė Lietuvinkų“ ir prisiųs \$2.00 į „V. L.“ Administraciją, gaus šią knygą DOVANŲ.

Šioje knygoje parodyta: kada merginos turi ištekti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteris gyvenime.

Neštumas.

Gimdymas ir nekuriš ligos.

Neštumo ligos.

Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiausių reikalų, negali žmogus laimingai gyventi.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lietuvių kalboje.

Siųsdami užsakymus arba prenumeratą kreipkitės šiuo antrašu: „VIEN. LIET.“ AD. 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

(Tasa nuo 7-to pusl.)

ir mandatų priėmėjais M. Truską ir Sagevičių. Įnešimų tvarkytojai: V. Leščinskas ir S. E. Vitaitis.

Mandatus priiminėjant pirmininkas keletą žodžių pabrėžė apie Sandaros tikslą ir vidurinius Sandaros nuotikius; taipgi nurodė kas šitam seimui prideri atlikti. Po jam kalbėjo J. O. Širvydas taipgi nurodydamas svarbesnius seimo darbus.

Mandatų komisija perdavė delegatų sąrašą palei kurį pasirodė esą delegatai pribuvę iš sekančių kuopų:

1 kp. Brooklyn, N. Y. 1) M. Stakėnas, 2) A. Dičmonas.

5 kp., Baltimore, Md., 3) J. Naruševičius.

7 kp., So. Boston, Mass., 4) S. E. Vitaitis.

10 kp., New Haven, Conn., 5) J. Butkus, 6) Cvirka.

11 kp., Waterbury, Conn., 7) J. Aidukonis.

15 kp., Bridgeport, Conn., 8) J. Sagevičius.

19 kp. Newark, N. J., 9) M. Truska, 10) V. Ambrazevičius, 11) V. Leščinskas.

27 kp., Pittston, Pa. 12) T. Paukštis.

Iš centro valdybos: pirm. 13) R. Adžgauskas, vice-pirm. 14) J. Ambraziejus ir fin. rašt. 15) J. O. Širvydas.

I. Rinkimas seimo vedėjų. Renka slaptu balsavimu. Išrinkta: — J. Ambraziejus, pagelbininku — V. Leščinskas, I sekretorium — S. E. Vitaitis, II sekr. — J. Sagevičius. Laiškų skaitymo komisija — V. Leščinskas ir M. Stakėnas. Presos komisija: V. Ambraziejus, J. O. Širvydas ir R. Adžgauskas. Rezoliucijų komisija: P. Norkus, M. Stakėnas ir V. Leščinskas.

II. Posėdis uždaryta 12 val. ant pietų.

Posėdis antras.

Antras posėdis atidaryta 1:30 po pietų. A. L. T. Sandaros pirm. gerb. R. Adžgauskas atidaręs antrą posėdį, užkvietė naujai išrinktus seimo vedėjus užimti vietas.

I. Prezidiumas užima savo vietas.

II. Priimta mandatas 12 kp., Lawrence, Mass., delegatas 16) J. Sekevičius.

III. Pirmsėdis paskiria maršalka J. Butkų.

IV. Skaitoma protokolas pereinamo seimo.

V. Beskaitant protokolą atėjo gerb. P. Norkus iš Tarybų susirinkimo, ir pranešęs apie tarimąsi pasekmes, prašė seimo nurodymų kokiomis teisėmis bei išlygomis būtų galima susitarti. Apkalbėjus tą klausimą, vienbalsiai nutarta eiti vienybės su katalikais-klėrikais tikslai kaipo lygiai su lygiais, o ne kitokiomis išlygomis.

VI. Priimta mandatas nuo 30 kp., New York, N. Y., delegatai — 17) V. F. Jankauskas, 18) A. Ramanauskas, 19) V. Daukšys.

VII. Skaitoma pereinamo seimo protokolas toliaus. Perskaičius protokolas priimtas vienbalsiai.

VIII. Raportas A. L. T. Sandaros pirmininko. Raportą skaito pats pirm. R. Adžgauskas. Raportas priimtas vienbalsiai.

IX. Raportas susiėsimų sekretoriaus. Kadangi susin. rašt. seiman nepribuvo, tai jo prisiųstą raportą perskaičius priimtas.

X. Raportas finansų raštininko. Raportą skaito pats fin. rašt. J. O. Širvydas. Iš raportu paaikškėjo, jog Sandaraj yra jau 46 kuopos. Finansinė apyskaita yra sekanti:

Mėnesinių mokesčių — \$300.00
Už knyg. „Liet. Laisvė“ 31.00
Grazinta p. Karužos — 40.00
Likę nuo pereinamųjų metų 141.91
Viso įplaukė — \$513.21
Išmokėta — — — — — \$301.30
Lieka — — — — — \$211.91
Raportas priimtas vienbalsiai.
XI. Raportas išdininko. Nepribuvus išdininkui seiman, jo prisiųstas raportas perskaityta ir vienbalsiai priimtas. Taipgi gerb. M. Bučinskas, prašydamas, kad jį ant toliaus paliuosutų nuo išdininko, atsiuntė 10 dol. kaipo auką į Sandaros išdą.

XII. Raportas Vėve-Pirm. Raportą išdavė žodžiu pats vice-pirm. J. Ambraziejus. Raportas priimtas vienbalsiai.

XIII. Išdą globėjams nepribuvus į šį posėdį, neigi raportu pridavus raštu, jų raportas atidėtas ant toliaus.

XIV. Kontrolės Komisijai nepribuvus seiman nei raportu nepridavus raštiškai, jų raportas atidėtas ant toliaus.

XV. Raportas Apšvietos komisijos. Raportą išdavė žodžiu komisijos nariai J. Sekevičius ir R. Karuža. Išklausus raportas priimtas vienbalsiai.

XVI. Teismo Komisijos raportas irgi atidėtas ant toliaus, nes komisija pati seiman nepribuvo, nei raportu nepridavė.

XVII. Priimta mandatas nuo 4-tos kuop., Philadelphia, Pa. delegatas 20) R. Karuža.

XVIII. Išrinkta komisija Sandaros fin. sekr. ir išdininko knygų peržiūrėjimui. Komisijon inėjo: J. Sekevičius, M. Stakėnas ir J. Sagevičius.

XIX. Padaryta pertrauka 5 minutoms.

XX. Skaitoma laiškai su linkėjimais ir pasveikinimais seimo. 1) Nuo So. Bostono sandariečių, kurie linki seimui knogeriausių pasisekimų pasidarbuti Sandaros gerovei. Taipgi kartu prisiumėia \$13.00 aukų L. N. Fondui. Po \$1.00 aukavo šie sandariečiai: Julius Baniulis, Juozas Baniulis, K. Jurgeliumas, K. Pratapas, J. Kerdiejus, V. Račkauskas, J. Palionis, K. Širbikas, P. Bolys, J. P. Tuinila, J. M. Pečiulis, K. Vilaišis ir J. Dragašius. 3) Laiškas su linkėjimais nuo Petro Jaro, kuris prisiumėia taipgi \$1.00 aukų L. N. Fondui.

Laiškai priimti su trinkšinguo delnų plojimu.

XXI. Skaitoma kuopų inėsimai su pažymėjimu, kurie bus svarstyta atskirai, o kurie priklausio prie programo pataisymo.

XXII. Skaitoma Sandaros programo projektas ir kiekvienas paragrafas atskirum priimama.

Skyrius I.
1) Priimta su pataisymu, kad centro fin. sekretoriaus ir knygiaus urėdai buti sujungti į vieną, ir išbraukta iš centro valdybos narių archivarėjus ir centro organizatorius.

a) Priimtas be pataisymų.
b) Pamainytas sekančiai: Pavesta centro valdybos nuožiūrai pasamdyti laikinai generalį organizatorių ten, kur jis bus reikalingas.

c) Priimtas su pataisymu išbraukiant šiuos žodžius: „ir perduoti jai valdžią tuojaus seimui praėjus.“

XXIII. Uždaryta posėdis 6 vandą vakare, nutariant susirinkti 9 val. ryte sekančią dieną.

Posėdis Trečias.
Lapkričio 30 d., 1917 m.
Trečią posėdį atidarė seimo pirmsėdis gerb. J. Ambraziejus 10 val. ryte.

I. Delegatų vardošaukis. Šitan posėdin nepribuvo sekanti delegatai: V. Ambrazevičius, J. O. Širvydas, V. F. Jankauskas, A. man).

II. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

III. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

IV. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

V. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

VI. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

Ramanauskas, V. Daukšis, R. Karuža.

II. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

III. Skaitoma konstitucijos projektas ir svarstoma atskirai kiekvienas paragrafas. Priimta sekančiai:

Skyriaus pirmo, sub. paragr. priimtas originaliai.

Pr. 2. Priimtas originaliai.

Skyrius II.
Priimtas visas originaliai.

Skyrius III.
Pr. 1. Priimtas originaliai.

a) priimtas su pataisymu išbraukiant „pirmininkas užlaiko seimo protokolų knygą ir tų metų krivules.“

b) Priimtas originaliai.

c) priimtas su pataisymu išbraukiant žodžius: „kad pirmininkas sušaukia veikėjų susirinkimus“ ir juose pirmininkauja.“

d) visai išbraukti.

Sub. par. e, f, g, h, i, priimti originaliai.

j) priimtas su pataisymu, vietoj „išeinančios iš A. L. T. Sandaros programos ir konstitucijos“ turi buti: „pareigos kurios remiasi A. L. T. Sandaros programos ir konstitucijos.“

Pr. 2. priimtas originaliai.

IV. Suteikta sprendžiamasis balsas [nešimo Tvarkymo Komisijos nariui gerb. P. Norkui.

V. Svarstoma konstitucijos projektas toliaus.

Skyriaus trečio paragr. ir sub. par. iki f) priimti originaliai.

g) priimtas su pataisymu išbraukiant žodžius, kad susin. sekret. „raštininkauja veikėjų konferencijose.“

i) [indėtas naujas sekantis sub. par. „Užlaiko A. L. T. Sandaros archyvą.“

Pr. 4. priimtas su pataisymu, ten kur kalbama smulkmeniškai kokių spausdinius fin. sekr. užlaiko, tai vietoj tų visų smulkmenų turi buti indėta: „užlaiko visus A. L. T. Sandaros spausdinius.“

Pr. 5. priimtas originaliai.

a) pataisytas sekančiai: „Visokių paprastus išmokėjimus Centralis Išdininkas turi atlikti tikslai gavęs apyskaitą (bilą) su parašais prezidento ir finansų sekretoriaus.“

b) priimtas su pataisymu, kad Išdininko kauciją spręstų centro valdyba, o ne seimas.

Pr. 6. prijungtas prie fin. sekretoriaus pareigų.

Pr. 7. prijungtas prie susiėsimų sekretoriaus pareigų.

Pr. 8. Visai išbrauktas.

Pr. 9. Išsiai priimtas originaliai.

VI. Pertrauka 5 minutoms.

VII. Išdavė raportą centro valdybos narys, kuris priimta vienbalsiai.

VIII. Skaitoma konstitucijos projektas toliaus.

Skyriaus III paragr. 10 priimtas su pataisymu sub. pr. b) atlikti arba patarti atlikti visokius legališkus reikalus ir tt.

Pr. 11. priimtas išbraukiant „prezidentų paliepiant“ ir išbraukiant žodį „Knygius.“

Pr. 12. priimtas originaliai.

IX. Seimai bus laikomi rudnyje. (indėti programan).

X. Centro valdyba užima vietas nuo naujų metų. (indėti programan).

XI. Centro Valdybos nariai: Pirmininkas, Finansų sekretorius ir Išdininkas turi buti šios šalies piliečiai. (indėti programan).

XII. P. Norkus, narys komisijos susitarimui veikti su katalikų srove arba A. L. Taryba, išdavė raportą iš kurio pasirodė, kad tautininkų srovė arba A. L. Tautinė Taryba susitarė bendrai veikti su katalikų srove, išgavimo Lietuvos neprigulmybės.

Tam tikslui išrinkta iš abiejų Tarybų pasitarimų komitetas, po 3 nuo kiekvienos, kuris su specialiu leidimu abiejų tarybų vykdins nutarimus varde abiejų srovių. Kiekviename atsitikime, tas pasitarimų komitetas sulys abiejų tarybų sutikimo, išpildydamas galės pasivadinti Pildomuoju Komitetu. Raportas priimtas.

XIII. Uždaryta posėdis 1 val. po pietų pietums, nutarius susirinkti 2 val.

Posėdis Ketvirtas.

Ketvirtą posėdį atidarė pirmsėdis J. Ambraziejus 2:30 po pietų.

I. Delegatų vardošaukis. Šitan posėdin nepribuvę sekanti delegatai: J. Aidukonis, A. Ramanauskas ir V. Daukšys.

II. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

III. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

IV. Išduoda raportą seimo išrinkta komisija peržiūrėjimui centro fin. sekr. ir išdininko knygų. Iš raportu paaikškėjo, jog inėtų knygų vedamos tvarkiai ir finansų stovis sutinka abiejose knygose. Suma yra ta pati, kuri pažymėta raporte fin. sekr.

IV. Išduoda raportą kontrolės komisijos narys gerb. J. V. Liutkauskas. Raportas priimtas.

V. Nutarta, kad narių mokesčiai centre būtų vedami kiekvieno atskirai, taip kad būtų galima sužinoti, kuris narys už kiek yra mokėjęs. (indėti į programą).

VI. Skaitoma toliaus konstitucijos projektas.

ALTS. kuopų sąstatas.

1 ir 2 paragrafai priimti išsiai be jokių pataisymų.

VII. Suteikiama sprendžiamasis balsas gerb. J. Kazakevičiui, iš Pittston, Pa.

VIII. Skaitoma konstitucijos projektas toliaus.

Par. 3 priimtas originaliai.

Kuopų susirinkimai.

Visas šitas skyrius priimtas originaliai.

Kuopų Pildomojo K-to Pareigos.

Visas skyrius priimtas originaliai.

Komisijonierių Pareigos.

Par. 1 priimtas originaliai.

Par. 2. priimtas su pataisymu išbraukiant visą užbaigę paragr. kur prasideda „Už kuopos literaturą gautus pinigus ir tt.“ pasarga priimta originaliai.

Par. 3. priimtas originaliai.

Par. 4. priimtas su pataisymu išbraukiant žodžius: „ir jiems už sibaigus leidžia susirinkusiems apginėytąjį klausimą nubalsuoti.“

Par. 5 ir jo pasarga priimta originaliai.

Kuopų susirinkimų tvarka.

Par. 1 priimtas originaliai.

Par. 2 priimtas originaliai, išbraukiant pasargą.

Par. 3. priimtas originaliai — išbraukiant pasargą.

Par. 4. priimtas su pataisymu išmetant žodžius: „ar baltas ir juodas boliutes. Pasarga priimta originaliai.

Par. 5 priimtas originaliai su visomis 5 pastabomis.

Par. 6. visas išbrauktas.

Narių pareigos.

Paragrafai 1, 2, 3, 4, 5 ir pasarga priimta originaliai.

Par. 6 išbrauktas, o 6 paragrafu pakeista sekanti pasarga.

Narių teisės.

Par. 1 ir sub. par. a) printa originaliai.

Sub. par. b) pakeista sekančiai: „kiekvienas narys turi gauti mokesčių knygelę, kaipo pildijimą savo narystės A. L. T. Sandaros.“

Trečiųjų Teismas.

Išbraukta šitas visas skyrius, paliekant kuopų autonomijai surengti trečiųjų teismą sulys visais žinomų taisyklių ir sulys kuopos norų.

Referendumas.

Šitas skyrius visas išsiai priimtas originaliai.

IX. Išduoda raportą gerb. Dr. Bacevičius kaipo centro narys ir kaipo atstovas į Am. Liet. Tautinę Tarybą. Iš raportu atstovybės A. L. Tautinė Taryboj paaikškėja, kad gerb. Dr. Bacevičiui tiesiog negalima lankytis ant Tarybos susirinkimų, nes atoki vieta gyvenimo sudaro tam tikras kliūtis, todėl ir apie Tarybos veikimą daug ką pasakyti negalėjo. Raportai priimti.

X. Atsilankius gerb. svečiams Inž. Naruševičiui ir kun. J. Zilinskiui, tapė suteikta jiems balsas prabilti į seimo delegatus. Abu gerb. svečiai savo kalbose ragino Amerikos lietuvius sistematiuoti visuotiną Amerikos lietuvių mezliavą Lietuvos reikalams, nes anot gerb. svečių, didžiausia Lietuvos viltis reikalingų finansų gavime Lietuvai ir grabo prikelti, yra amerikiečiuose lietuvinuose. Abiejų gerb. svečių kalbos sutikta jausmingais apliaudesmentais.

XI. Pakviesta gerb. inž. Naruševičius paaikškinti skirtumą tarp Europos lietuvių Santaros ir bažnyčios partijų.

XII. Padaryta pertrauka 10 minučių.

XIII. Rinkimas centro valdybos. Renkama slaptu balsavimu. A) nominuojama kandidatai ant prezidento. Kadangi visi nominuoti kandidatai atsisakė apart S. E. Vitaičio, kuris ir tapo aprinktas aklamacijos budu.

B) Ant Vice-prezidento nominuota V. Ambrazevičius, R. Adžgauskas ir M. Stakėnas. Didžiuma balsų išrinkta V. Ambrazevičius.

C) Nominuojama kandidatai ant susiėsimų sekretoriaus. Kadangi visi nominuoti kandidatai atsisakė, apart R. Adžgauskas, tai pastarasis išrinkta aklamacijos budu.

D) Nominavus kandidatus ant fin. sekretoriaus, visiems nominuotiems atsisakius apart J. Sagevičiaus, kuris irgi tapo aprinktas aklamacijos budu.

E) Ant Išdininko nominaciją priėmė J. Ambraziejus ir J. Kazakevičius. Didžiuma balsų išrinkta J. Ambraziejus.

XIV. Atstovus į A. L. Tautinę Tarybą ant toliaus išrinkta J. Liutkauskas ir J. Ambraziejus.

XV. Vienbalsiai užgirta A. L. Tautinė Taryba, kaipo tautininkų srovės centras, veikimui tam tikrų politiškių dalykių.

XVI. Uždaryta posėdis 8 v. vakare, nutariant susirinkti 9 val. ryte sekančią dieną.

Posėdis Penktas.

Gruodžio 1 d., 1917 m.

Penktą posėdį atidarė seimo pirmsėdis J. Ambraziejus 10 v. ryte.

I. Delegatų vardošaukis. Šitan posėdin nepribuvo sekanti delegatai: M. Stakėnas, S. Cvirka, J. O. Širvydas, A. Ramanauskas ir V. Daukšys.

II. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

III. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

IV. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

V. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

VI. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

VII. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

VIII. Skaitoma protokolą pereinamo seimo.

muo Lawrence sandariečių su linkėjimais ir pasveikinimu seimo, kuris tapo priimtas su gausiais apliaudesmentais. 2) Nuo Chicago veikėjų, kurie praneša, kad šis seimas nusiųstų delegaciją į Washingtoną Lietuvos laisvės reikalais, Telegramas priimta ir atidėta apsvarstymui prie tam tikrų reikalų.

IV. Paimta apsvarstymui apskričių santikiai ir teisės.

Apskričiai.

1. A. L. T. Sandaros kuopos delei pasekmingesnio veikimo gali jungtis į apskričius.

2. Apskričiai tvarkosi autonomiškai, vienok jų veikimas turi buti A. L. T. Sandaros įstatų ir abelmos taktikos rybose.

3. Apskričiai aprupinimui savo vietinių reikalų, gali naudotis vienu A. L. T. Sandaros organu, kuris jiems būtų parankiausias.

4. Apskričių suvažiavimų tie nutarimai, kurie palyti visą A. L. T. Sandarą, talpinami visuose A. L. T. Sandaros organuose.

5. Apskričių valdybos visi nariai turi vieną patariamąjį balsą centro valdyboje.

V. Išrinkta sekančios pastovios komisijos:

a) Programo komisijon: J. Strimaitis, K. Jurgeliumas ir J. Kerdiejus.

b) Teismo komisijon: B. K. Balutis, Dr. Zimontas ir Adv. Bradėnulis.

c) Kontrolės komisijon V. K. Račkauskas, V. F. Jankauskas ir P. Norkus.

d) Apšvietos komisijon: užtvirtinta senoji komisija butent: R. Karuža, J. Sekevičius ir K. S. Karpavičius.

VI. Organo klausimas.

a) Nutarta vienbalsiai, kad butinai reikalinga A. L. T. Sandarai nuosavas organas.

b) Išrinkta komisija iš V. Leščinsko, R. Karužos, J. Sekevičiaus, P. Norkaus ir J. Butkaus, kuri pasiteirus pas tautininkų srovės laikraščių leidėjus, ar nesutiktų kuris perleisti Sandarai savo leidžiamą laikraštį ir jeigu sutiktų, tai kokiomis išlygomis.

c) Geistina, kad komisija paaikškinti organo ingijimo klausimą išrištų iki Naujų Metų.

d) Jeigu pasirodytų galimybė įsigyti kurį nors iš dabar einančių tautininkų srovės laikraščių, tai komisija, kartu su centro valdyba, apdirbė tą klausimą smulkmeniškai, kiek reikėtų mokėti nariams mėnesinių dykių palaikymui organo, ir kt., paleis visų narių nubalsavimui.

e) Jeigu nariai nubalsuotų perkti nuosavą organą, tai tuomet augščiau minėtoji komisija, kartu su centro Valdyba darys legale sutartis varde A. L. T. Sandaros su laikraščio leidėjais.

f) Iki išsiriš nuosavo organo klausimas, centro valdyba turi paprašyti dabar tarnaujančių Sandarai laikraščių ir kitų tautininkų srovės laikraščių, patarnauti už organus ir toliaus.

VII. Skaitoma laiškai su inėsimais-patarimais nuo gerb. K. Šnuolio iš Detroit, Mich., ir nu 21 kp. iš Rochester, N. Y. Kadangi tie laiškai lytisi literatūros leidimo, tai tapo perduoti apšvietos komisijai.

VIII. Uždaryta posėdis pietums 1 val. po pietų, nutariant susirinkti 2:30 val.

Posėdis šeštas.

Šeštą posėdį atidarė seimo pirmsėdis J. Ambraziejus 2:30 val. po pietų.

I. Delegatų vardoš

posėdžio ir vienbalsiai priimtas. „Pasitarimų Taryboj.“

III. Ingaliota centro valdyba užbaigti sutartis su „Ateities“ spaustuve išleidime knygutės „Kas tai yra A. L. T. Sandara“

IV. Nutarta išrinkti laikinas redaktorius, tvarkymui Sandaros oficialių raštų, iki neišsiriš nuosavo organo klausimas. Redaktoriui išrinkta gerb. P. Norkus.

V. Išrinkta gerb. J. O. Širvydas suredaguoti naujai priimtą konstitucijos projektą.

VI. Nutarta mokėti algos sekančioms viršiniškams:

- a) Prezidentui \$25.00.
b) Susin. sekretoriui \$25.00.
c) Fin. sekretoriui \$50.00.
d) Redaktoriui už tvarkymą Sandaros raštų po \$1.00 į savaitę.

VII. Nutarta išmokėti sekančios bilos: a) „Vien. Liet.“ administracijai \$2.00 už krasos ženklelius siuntinėjant oficialių sandaros raštų korektas per išstius metus.

b) J. O. Širvydai \$100.00 alga už sekretoriavimą ir tvarkymą Sandaros oficialių raštų.

VIII. Nutarta pasiūsti prez. Wilsonui rezoliuciją Lietuvos laisvės reikaluose. Rezoliucija pagaminti išrinkta J. O. Širvydas, Dr. Bacevičius ir V. F. Jankauskas.

IX. Apsvarsčius chicagiečių pranešimą, nutarta pasiūsti delegacija į Washingtoną sutikti P. Kodį ir pasidarbuoti Lietuvos laisvės reikaluose. Delegatą išrinkta gerb. V. F. Jankauskas.

X. Vienbalsiai priimta sekanči rezoliucija visuotinio seimo reikale:

„Mes A. L. T. Sandaros 4-to seimo delegatai, atsižvelgdami į momentą svarbų, kuomet rišamas Lietuvos likimas, pritariame visuotinio seimo idėjai ir pažymime, kad tokis seimas įvyktų pritariant kitoms srovėms.“

XI. Pavesta centro valdybai su rengti „Tautiška Savaitė.“ Tokia savaitė kartu bus ir Tautiška šventė.

XII. Pripažinta butinu, ir pilnai užgirta mezliavos klausimas. Bet kadangi šis svarbus klausimas galimas tik visoms srovėms išvieno dirbant gyveniman įvykint, todėl nutarta paliepti tautininkų atstovams, kad jie šitą svarbų klausimą tuojaus pakeltų

XIII. Sekantis A. L. T. Sandaros seimas nutarta laikyti Bostone.

XIV. Skaityta šešto posėdžio protokolas ir vienbalsiai priimtas.

XV. Seimo užbaiga. Uždaryta 6-tas posėdis 5:45 val. vakare.

Pirmsėdis J. Ambraziejus. Raštininkas S. E. Vitaitis.

TAUT. TARYBOS POSĖDIS.

Pereitoje nedėlioje įvyko Tautinės Tarybos posėdis. Apsvarstyta bėgantieji reikalai.

Į pasitarimų komitetą nuo Tautinės Tarybos išrinkti pp. J. Vinikaitis, J. O. Širvydas ir A. B. Strimaitis. Apkalbėta, kad labai reikalingas visuotinai susivažiavimas.

Klaidos atitaisymas. — Gerb. Aidukonis atkreipė mūsų atydą į isiskverbusių jo korespondencijoje No. 49 klaidą. Ten parašyta, buk jis (Aidukonis) nuėjęs išgauti policijos leidimą, kuomet ištiesų tą padarė p-nas Povlaika.

GYDUOLĖ, KURIOS JŪS ILGITĖS.

Kai-kurios gyduolės duoda palengvinimą tikrai kai-kada, kai-kurios duoda palengvinimą lėtai, bet gyduolė, kurios jūs ilgitės yra toji, kuri duos palengvinimą tikrai, greitai ir visados. Vidurių kėblumuose tikrai Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras niekuomet Jūsų pasitikėjimą neapvils. Jisai prašalina iš vidurių visą nereikalingą medžiagą ir užlaiko vidurius švariais, pagelbsti valgymai ir prigelbsti gamtiškai besipriešinimo įjeagai sugrąžinti normališką padėjimą. Nenoras valgyti, vidurių užkietėjimas, galvos skaudėjimas nemiegė, nerviškumas, abelnas silpnumas, ir kiti vidurių trukimai parodys Jums vertę Trinerio Amerikoniško Eliksiro. Aptiekose. — Trinerio Linimentas ir Trinerio Kosulio Sedative turi būti visuomet laikomi Jūsų namuose. Pirmoji šių gyduolių yra neapkalnuojama delei reumatizmo, neuralgijos, strėnų diegimo, išsisukimų, niksterėjimų, tinių ir tt. — pastaroji greitai pagelbsti nušalimuose, kosuliu,

gerklės išsišakojimų uždegimui, dusuliui, užkimimui ir tt.

Aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas-Chemikas, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DIDELĖS PRAKALBOS.

Su įvairiais pamarginimais, Paminėjimai 10 metų sukaktuvių rengiamų Su Lietuvos Draugijos iš Kearny, N. J. Nedėlioje 16 d. Gruodžio-Dec. 1917. L. Hantmano svetainėje, 756 Harrison Av., Harrison, N. J. Pradžia 3 val. po pietų. Kalbės p. J. O. Širvydas. Taipgi bus priimami nauji nariai į viršminėtą draugiją už nužemintą mokestį.

Kviečia Komitetas.

PUNDUKŲ BALIUS! Rengia Draugija Lietuvių Apšvietos, atsibus subatoj, 29 gruodžio (Dec.) 1917 m. Pulaski Svetainėje. 607 State Str., New Haven, Conn. Pradžia 7-tą val. vakare. Įžanga ypatai 25c.

Širdingai visus kviečia rengimo Komitetas.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau Brolio Kleopo Navicko. Paieina Kauno gub., Raseinių pav., valasties Šimkaičių. Kaimo Naukaimis. Kaip Amerikoje jau 16 metų, pirmiaus gyvena Paterson, N. J., Vėliaus persikėlė į Waterbury, Conn. Dabartiniu laiku nežinau kur. Malonės jis pats ar kas apie jį žino pranešti man. Turiu labai svarbų reikalą. Taippat pajieskau Tėvo Juliaus Navicko. Kaip Amerikoje virš 23 metai. Malonėčiau, kad jis pats ar kas žino kur gyvena man pranešti.

J. NAVICKAS 328 Henderson Str., Jersey City, N. J. (10-10-1918.)

Pajieskau Ignacio Banikonio, girdečiau, kad gyvena Brooklyne, turiu labai svarbų reikalą prie jo. Malonės is pats arba kas apie jį žino pranešti.

VERONIKA GIRVINSKIUTE. 490 Morgan Av., Brooklyn, N. Y. (52)

Aš Juozas Minialga pajieskau savo brolio Mikolo Minialgos, taipgi pusbrolio Kazio Minialgos. Kauno gub., Raugalos valasties, brolis 12 metų kaip Amerikoje, buk gyvenas Chicago, Ill. Kas praneš kur jie gyvena duosiu atlyginimą.

JUOZAS MINIALGA. 804 Bank Str., Waterbury, Conn. (51)

Pajieskau pažįstamos Miklinos Počintės iš Baroniškių kaimo, Saulėnų valstiaus, Saulių apskrčio, Kauno rėdybos. Gyvena Chicago, Ill. Norėčiau susirašyt

ONA BACIULIUTE. 712 Upland Str., Chester, Pa. (51)

PAJIESKOJIMAI IS EUROPOS.

Belaisvis Balys Pavlaivičius iš Suvalkų gub. dabar esantis Geflg. Czersk Leg. 1. Bar. 3. Germanijoj, jiesko savo brolio ir švogeriaus, gyvenančių Amerikoje.

LIETUVIŲ KOMITETAS Vesterbrogade 14, Copenhagen.

Belaisvis Antanas Pataitis Suvalkų gub. Vladislavos Aps. Pakalniškių kaimo, jiesko savo brolių gyvenančių Amerikoje: 1) F. Bataitis 336 Emerald Av., Chicago, Ill. 2) S. Bataitis 9 Arthur Str., Worcester, Mass. 3) J. Bataitis, 33 Stark Str., Pittston, Pa.

CROIX ROUGE DANOISE Section Lithuanienne. Cristiansborslot, Copenhagen.

M. K. SILINSKAS Musų ingaliotas užrašinėti „Vienybę Lietuvinkų“ ir priimti užsakymus ant knygu.

M. K. SILINSKAS. 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.

SIANDIEN Tai Tamistoms Proga! Mes užlaikom visokios rūšies knygu, pasakų, apysakų, dainų, istorijų ir taip toliaus. Taipgi duodam dovanų už 75c. vertės kas užsirašys „Vien. Liet.“ ir prisiūs prenumeratą ant vieny metų \$2.00 išpirkdamas money orderį ant pačtos vardu

A. S. KULBICKAS 7602 Aberdeen Av., N. E. Cleveland, Ohio.

Serėdos ir ketvergo vakarais, 12-13 Gruodžio (Dec.) 1917 m. O. Dannel salė, 20 High Str., Nashua, N. H. Nedėlios ir Panedėlio vakarais, 16-17 Gruodžio (Dec.) 1917 m. Bažnytinėj salėj, So. Boston, Mass.

DIDŽIAUSIA DOVANA!!

Ant trumpo laiko) Kas prisiūs Du Dolariu, tas gaus „Vienybę Lietuvinkų“ ant metų ir puikią visokių štukų darymui knygu už \$1.50. Pinigus siųskite Money orderiu išperkiant ant pačtos. Adresuokite:

J. SPURGA 315 So. 4th St., Bklyn, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint. DR. J. WALUKAS VALANDOS: nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą. 69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Telephone 1537 R. Elizabeth. DR. A. BACEVYČE Gyvena Elizabethport'e, N. J. 161 Franklin st., kamps Second st. Ligonius priima: ryto nuo 8 — 9. po pietų nuo 1 — Ryto nuo 8 iki 9 val. Po pietų nuo 1 iki 2.30. Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint Dr. J. S. MESSAGE (Misevičia) 270 Berry St., Brooklyn, N.Y. Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours: 8-10 a.m., 12-2 p.m., 6-8 p.m.

Tel. Orchard 1374 RUSKAS-LIETUVISKAS DAKTARAS L. CHERUGAS 39 St. Marks Pl., 8-th St. & 2-nd Ave. New York, N. Y. Po pietų 1-3, vakare 6-7:30

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno priedėmė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausias ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normalią vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikrai Vinea Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyneriomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisiuntimu 50 centų. Reikalaukite šiūom adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. [teikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampom, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

NAUDINGA KNYGA LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.

parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. [teikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampom, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

KRASOS DEŽUTE.

V. Vaitkūni. — Jūsų straipsnelį gavome ir peržiūrėjome. Tokių moksliskų straipsnelių lietuviams labai reikia ir jei Jūs sutikimėt ir ant toliaus gvildinti inžinieriškus klausimus, tikimės „V. L.“ butų Jums labai dėkinga.

S. L. — Delei vietos stokos priversti buvome išmesti nevisuomenišką daily koresp. Tyriojaus jausmui, Baltrukonijai. — Prašome rašyti ant vienos pusės popieros lakšto. Nariui. — Kadangi mes polemikas tame klausime užbaigėme, kaipo ne svarbias visuomenel, tai Jūsų rašinėlis vargiai betils. G. G. S., Tautiečių, Lietuvos Paukštėlini, Ten Buvusiam, Tėvynės Mylėtojiui. — Gavome. Ačiū. Kaimo Stasiui. — Iš jūsų rašinėlio kitas gali pamanyti, buk jūs pavydite kuomet kas nors sumano gerą darbą vykdynti. Nedėsim.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne Doudam Lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių. M. Bruckheimer Sons. 705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3438 Stagg

NAUJOS GAIDOS.

- 1) Birutė. — „Dievaičiai, dievuliai,“ Birutės aria — sopranui; kaina 30c.
4) Vestuvės. — Papuskie vėjeli, Jaunosios aria — sopranui ar mezzo-sopranui; kaina 35c.
5) Eglė (Žalčių Karalienė). Žalčio ir Gulbė-Dievačio duetas; kaina 75c.
6) Kregždėlė. — Duetas. Kaina 30c.
Karvelėli — 30c.
Šią nedėlėlę — 25c.
Kur bėga šesupė — 25c.
Kur Bakužė Samanota — 50c.
Šimkaus kompozicijos: — Nesigraudink mergužele ir Einu per Dvarelį. 30c.
Oželis — 60c.
Devynios Dainos — 60c.
Važiavau dieną ir Vai žydėk — 25c.
Aš jojau per girelę — 30c.
Sėdžiu po langeliu — 30c.
Vai tu žirge ir Per Tamsią Naktelę 30c.
Gerkit Broliukai ir Kad aš Jojau 25c.
Šias naujas gaidas galima gauti „VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'Visuotinioji Historija (Satyroje)', 'Vytauto Prisiška Paveikslas', 'Vienybės Lietuvosninkų 25 met.', etc.

TIK-KĄ IŠEJO IS SPAUDOS

Visos Lietuvos Žemlapis

Sutaisė ir išleido M. Salčius Žemlapis parodo sienas, kokios turi buti laisvos Lietuvos. Kaunėčiai, viunėčiai, suvalkiečiai ir Prūsų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus.

Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ir įskaitoma. Kaina 60 centų.

Pinigus siųskite money orderiais arba stampomis.

„VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO,

Baltimore, Md. VIRSININKŲ ADRESAI: — Pirmininkas: — Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str. Vice pirm.: — Antanas Rašimas, 730 W. Lexington Str. Prot. sekr.: — Jurgis Velyvis, 320 N. Greene Str. Fin. sekr.: — Vincas Lukoševičius, 673 Columbia Ave. Kasierius: — Juozas Milunaitis, 855 W. Lombard Str. Gen. Man.: — Ant. Mackevičius, 730 W. Baltimore Str. Biznis Man.: — Juozas Bajoras, 822 Hollins Str. Susirinkimai buna laikomi po 1-mai ir 15-tai dienai žėdno mėnesio Klubo name, 7:30 val. vakare. 539 Columbia Ave. Telephone, St. Paul 8074.

JUOZAS P. ČIUPAS.

Keliaujantis „Vienybės Lietuvosninkų“ agentas dabar lankosi Penn. valstijoj, pilnai yra ingaliotas priimti prenumeratą už „Vien. Liet.“ paskelbimus, spaudos darbus, užsakymus ant Kalendorių ir tt. „Vienybės Lietuvosninkų“ administracija atsako už p. Čiupą. Mes gerbiame „V. L.“ prietelių meldžiam kur atsilankys p. Čiupas jam pagelbėti. „Vien. Liet.“ Administracija.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą Rusiję ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

KANKLĖS

Prenumerata priimama nuo dabar už 1918-1919 m. Vienas dolaris money orderiais.

Už 1917-1918 metus galima dar gauti pilnas „Kanklių“ leidiny, t. y. 12 numerių už vienc dol. „Kanklių“ prenumeratoriai dar gaus „Girių Karalių“ vieno ekto opr. (lietuvišku ir anglisk. tekstais), primokėdami tik vienc dolari. Neprenumeratoriai mokės 3 dol. už knyga. Siųsk pinigus:

M. PETRAUSKAS 395 Broadway, So. Boston, Mass.

ALMANAKAS DYKAI

Visuomet buvo mūsų paprotis per pastaruosius 32 metu, išleidinēt almanaką del naudos mūsų skaitlingų draugu. Dabar jo labai visi reikalauja

Severos Lietuviškas Almanakas

1918 metams jau yra visiems artėjanimo inteiktas del išdalinimo dykai Neužmirškite užlaukti vieno.

Faktai apie šį Almanaką

- Jame telpa interesingi straipsniai, švarūs juokai ir teisingi sakiniai. Jis vadinamas „Kelias į Sveikatą“ delto, kad jame telpa daug svarbių dalykų apie sveikatą. Jame telpa svarbios kalendoriaus informacijos, kurios jokiam kitame rašte nesiranda. Ji yra brangintina knyga. Jis duodamas visai dykai.

Nelaukite. Gaukite savo kopiją anksti. Jei nėra jūsų apilinkėje aptiekos arba jeigu jūsų aptiekorius jums neduos, tai reikalaukite pas mus laišku. Mes atsisišime jums. Jei atsisišite vardus ir adresu savo draugu, tai mes ir jiems atsisišime.

Svarbus Patėmijimas!!

Kaip jūs jau žinote, buvo reikalinga, kad permainytumėm kai-kurias kainas Severos Vaistų. Almanakas buvo atspausdintas prieš permainymą tų kainų, todėl rasite kai-kurias kainas ne taip kaip jos dabar yra. Mes kreipiame jūsų atydą į šitą ir todėl prašome reikalauti mūsų naujų kainų listo.

W. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.

Miegas, tai geriausias budas patrupinti savo gyvenimą.

Tylėjimas tai pinigas, bet už jį žmonės kartais gauna įspirti.

Du nepažįstami vyrai suėję klauso vienas kito, ką kalba, o dvi nepažįstamos moteris suėję apžiūri viena kitą.

Žmonės labai retai gema gudruoliais, bet užtai tankiai miršta tikrais durniais.

O. K.

Tris K gelbsti Rusiją: Kerenkis, Kornilovas ir Kaledinas. Kas žin ar iš trijų K pasidarys O. K.

Valgykloje du susimušė. Vienas pasiėmė cukernyčią ir ją pramušė kitam galvą.

Jis dabar teisiama ne už galvos pramušimą, bet už per didelį cukraus naudojimą.

Raštas šventas sako, kad Dievas už žingeidumą Loto pačią Sa rą pavertė į druskos stulpą, kuris ir po šiai dienai stovi.

Tai sugadu. Dabar stokuojant druskos, tas stulpas bus sunaudotas.

Leninas paliepė areštuoti Kerenškį. Jis kaltinamas tame, kam nepasistengė pirmiau suareštuoti Leniną.

- Knom tamista užsimi?
- Aš socialistas-bojševikas.

Bolševikai dalina žemę, kuomet ji apklotą sniegu. Reikia spėti, kad visi kapčiai pavasarį išnyks.

Sulyg bandymo.

Susitinka du draugu (tik ne socialistu).

- Na, kaip gyvenai
- Gana gerai. Bet kodėl aš niekur nematau tavo brolių?
- Jis serga, — jis turi karštiligę.
- Tai bloga liga. Nuo jos arba žmogus numiršta, arba gauna smegenų sumišimą.
- Ką tu kalbi?
- Tą, kad aš pats sirgau ta liga ir pats ant savęs žinau.

Labai linksma.

— Rudens vakaras aš labai linksmi praleidu. Kaip tik septynios tai aš tuoj sėdu prie piano ir griežiu.

- Na, tai tau linksmumas!
- Palauk. Mano vyras nekentė muzikos ir tuoj apsirėngęs išėina į klubą. Aštuonios ateina Petraitis, ir aš su juimi smagiai praleidžiu laiką iki pusiaunaktiui.
- Na, tai kas kita! Viskas gerai, kas gerai pasibaigia.

Ji. — Aš niekad netekėsiu už vyro našlio. O tamista ar vestum našlę?

Jis. — Tai priklausys nuo to, kiek tukstančių tau paliks tavo vyras.

Svarbi smulkmena.

— Tai tamista sakai, kad mano draugė yra negraži?

— Ne, aš to nesakau. Tik pas ją dirbtiniai dantys.

— Taigi kas iš to. Jei tamista su ja arčiau susipažinsi tai ji ir prieš tamistos juos pasidės.

A. Zdažinskas

41 Wolcott Str., New Haven, Conn. „Vienybės Lietuvninkų“ Keliaujančias agentas, P. A. Zdažinskas yra ingaliotas užrašyti naujiems skaitytojams „V. Liet.“ ir priima mokesčių nuo senų skaitytojų. Taipgi priima spaudai visokius apgarsinimus, korteles, bilias ir kitokius darbus. „VIENYBĖ LIET.“ ADMIN.

DUODU DOVANĄ 50c. VERTES.

Kas užsirašys „Vienybė Lietuvninkų“ pas mane ant metų. Tik vietiniame gyventojams.

JUOZ. SAUNORAS.
829 Clifford Av., Rochester, N. Y.

SOKIŲ MOKYKLA

Per 38 m. žinoma, kaip geriausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 852 Broadway, kamp. Myrtle Ave., prie eleveiterio stoties, Brooklyne, daveža visi karai ir eleveiteriai. Mokinama Waltz, Foxrot, One Step, Two Step, Boston Glide ir visi naujausios mados šokiai balių ir steidžiaus. Mokinu vyrus ir merginas, lanko ją nuo trijų simtų iki keturių simtų. Duodu privatiškas lekeijas ir klasoje. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taippat ir nedėdieniais. Išlygos: \$5.00, \$10.00 ir \$20.00. Išmokinu visus šokius. Mokinu žiemą ir vasarą. Mokinu pagal naujausią madą. Visada mokyklos pas specialista. Mokestis iškalno.

THE STERN SCHOOL OF DANCING
952 Broadway, Brooklyn, N. Y.
(kampus Myrtle Ave.)

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAZUSI! Ją išdirbs Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostie per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaidriu baltu. Toji mostis išima plėtimus raudonus, juodus arba šlakus ir pašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1.00. Pinigus gali siųsti ir stampoms.

J. ŽIMKUS.
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Gerai Darbas ir visiems Prietama Prekė

J. STOKIS
177 Nassau Str., kampus Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Kiekvienai MOTERII žinotina Specialistas Moteriskų Ligu.

JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.

OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakaro.

Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagalbime. Iš kitur atvažiuojantiems ligoniams parpinam vieta, kol gydos. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodą. Pastaravimas visai pigus. Neuzmirškite mano antrašo.

DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue
— Kalbame lietuviškai. —

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neuzsiima barnėmis ne polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokynančių straipsnių. „DIRVA“ verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoj ir Mexikoj \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiuros vienas No. Dykai.

„DIRVA“
2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Telephone 2427 Greenpoint

SENAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

ŠIFKORČIU

INKURTA 1886 M.

Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taipgi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaujami Šifkorchų, visados kreipkitės ypatingai ar laišku į mūsų Ofisą, o mes jus aprūpinsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per mūsų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai. Keliaujantiems į Lietuvą parūpiname konsulariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprūpiname bagažus ir palydim ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišką pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Prenerata metams \$2.00; pusei metų \$1.00.
Kanadoje metams \$2.50; pusei metų \$1.25.
Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams \$3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai.
Kningų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120 Grand Street, Brooklyn, New York.

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvius advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Ofisas rumuose
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa.
Bell tel. — 1864
Residence 3532 J.

Tik ką išėjo iš po spaudos puiki apysaka eilėmis

Parašyta JONO VILKELIO.

PASAKA APIE JONUKĄ KVAILIUKĄ ir Gudrujų Karalių

Tai juokingos eilės iš gyvenimo caro Nikolajaus 1 atrojo. Knygelė susideda iš trijų dalių. Skaitytas ras labai daug puikaus pasiskaitymo. Eilės tinka ir deklamacijoms.

KAINA TIKTAI 25c.
Galima prisiųsti stampoms).
Kreipkitės į: —

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJĄ.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

GYDUOLĖS NUO KOSULIO

Reikalaujamas gyduolė nuo kosulio, kiekvienas geidžia įgyti tik geras gyduoles. Niekas nesuklys, kas pasirūpins gyduolę, išmėgintų laiku ir pasekmę, o žinomų vardu

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams). Neužtenka aptieko reikalauti tikrai "ko nors nuo šalčio". Papratimas pasakyti pilną vardą reikalaujamos gyduolės yra labai pagyrimo vertas, nes apsaugoja nuo imitacijų ir padirbtų gyduolių. Pastaraisiais 37 metais Severos Balsamas Plaučiams gydė pasekmingai kosulį ir peršalimą, taipgi sirgulavimus, kuriuose kosulys yra pirmiausia apsiurškimu, pavyzdžiui, kosulys iš priežasties influencos, uždegimo pleuros, traukučiuojančio krupo, užklimimo arba uždegimo dusaunios. Šita gyduolė yra gera kaip vaikams, taip ir suaugusiems.

Kaina 25c ir 50 centų — visur aptiekose

Severa's Cold and Grip Tablets
(Severos Pletkėlis nuo peršalimo ir Gripo) yra žinomos tuomi, kad per gali peršalima labai trumpu laiku.

Severos Seimyniškos Gyduolės parduodamos visur aptiekose. Visomet reikalaukite "Severos" ir pasakykit pilną gyduolės vardą. Jeigu ar negalima gauti, tai užsiskait, išsitys tiesiog

W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa

KALENDORIUS 1918 METAMS

„Vienybės Lietuvninkų“

Kurie norite įsigyti puikų Sieninį Kalendorių su Lietuvos Kunigaikščių paveikslais ir turėti gražų Namelio pagražinimo, prisiųskite stampoms 25c. Kalendorius jau spaudoje. Adresuokite: —

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

P. S. — Dėlei brangumo popieros ir abelnai visų spaudos dalykų, veltui ši metų niekam nebus duodama.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Pasmadai karie tas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.

Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užgandinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISA: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 E-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmian išdirbinėtikras LIETUVOS VĒLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna mūsų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiومي pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiom adresu:

V. STRUOGIS

155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

TEISINGIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Siunčiu Pinigus

ant geriausių ir greičiausių Lėvų, keleiviai visados bus užgandintais.

Parduodu Laivakortes

visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stovu po kauoją \$60.000.)

Taipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinti

P. J. CHMIELIAUSKAS
177 E. Main Street
PLYMOUTH PA
Bell Phone 8—R

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Koscinškos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniams Kunigams ir guodotoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiėmama išdirbiniais Igrėjau geriausia praktike ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kitų fabriakai.

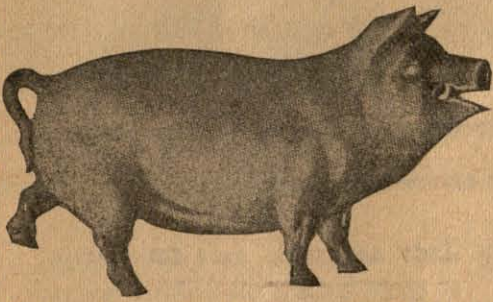
Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

M. Mierzwinkas

UŽLAIKO

Dvi Didelias BUCERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS už laikomos pagal krajavą madą, kaip tai Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaujų Paršelių, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR OYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinkas

75 GRAND STREET 41 AVENUE A
Kampas Wythe Ave. — BROOKLYN — Kampas 3-rd St.
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint. Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartoja aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu naktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS Savininkai

VIENTAINĖ SVETAINĖ
Galima užsakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms)
734-736-3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

Įsteigtas 1866 Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuvej Stubinių Daiktų

Puedų, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-
leum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių
Blekinių Daiktų, Peilių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI
BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street, Brooklyn, N. N.

PAIN-EXPELLER

tai kiekvienos šeimos geriausias draugas, kuris tikrai pagelbi nuo visokių kentėjimų ir skausmų. Dabartinis gyvenimo aplinkybės privertė mus pabranginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų didelį. Pilnai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą gyduolę tokio pat gerumo ir pagelbingumo. Nesiduoikite apgaut suklastuotais vaistais, parduodamais už pigesnę kainą. Šią seną tikrą gyduolę gausite visuomet tokiam pakelije, kaip čia parodyta. Pirkdami žiūrėkite, kad būtų ant pakelio ženklas „INKARAS“ ir žodis „LOXOL“ o taipgi mūsų pavardę. Tikrasis PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose aptiekose. Galite gauti ir tiesiog iš mūsų. Patariame pirkti buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduolių dvigubai daugiau, negu už 35 centus.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Devionstis, pirkimo bilas, lūdišimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER UZEIGA

Puikūs užkandžiai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1881

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.
Šbalsamuotojas ir laidotuvių Direk-
torius. Karietos laidotuviams, veseli-
moms ir krikštynimams.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikala.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gretas ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykite, o gausite puikius valgius kokiu tik kas pareikalausite. Priekiam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS.
102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE

Mūsų išleista knyga
„JAUNIEJI SKRAUJA“
— Senovės medžioklių apysaka.

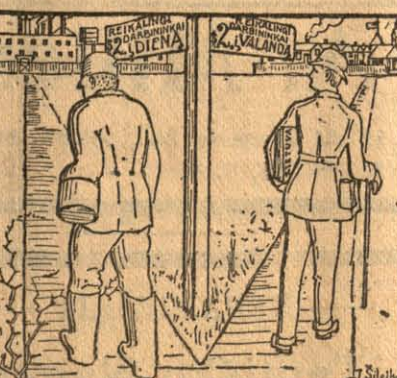
Rukyk Naujoko Cigarus!

Nes yra padaryti iš importuoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai kvėpia ir todėl geresnių Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas Barbierius, Krautuvejė ir Sallunose reikalauk tik ro Lietuvio Naujoko Cigarų. Jo dirbtuvė yra po numeriu:

359 Broadway, Brooklyn, N. Y.
TĖMYK, kad būtų NAUJOKO vardas ant bakso!

VISI VYRAI IR BALTRUS! SKAITYKITE Pasaulio organą „TABKA!!!“ 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

\$2.00 | dieną \$2.00 | valandą
KURIS JUMS GERIAUS PATIKTŲ
Geri „Lietuvos“ laikraščio agentai lengvai padaro po \$2.00 | valandą liuo-
su nuo darbo laiku.
Jūs turite progą tą patį padaryti. Ir nereikalaujate savo darbo mesti. Klausite platesnių informacijų, rašydami
„LIETUVA“
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Telephone 2372 Greenpoint

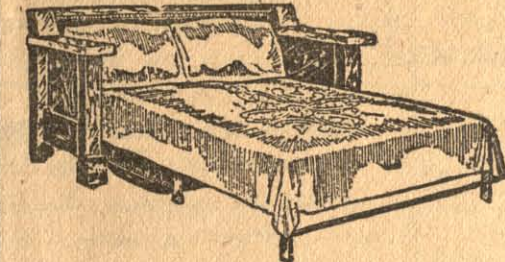
Macys Bros. Furniture Co.

DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių naminių papuošalų ant lengviausių Mlygų

\$1.00 į sanvaitę

Pristatom į visas apilinkias: Jersey New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Mūsų adresas:

MACYS BROS. Furniture Co.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

šale Comedy Teatro.

Tarpe Bedford ir Driggs Ave

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apilinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganšina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST.

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS 50. 2nd STREET,

BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

Kandroto

Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių

126 Grand Street

Tel.1490 Greenpoint

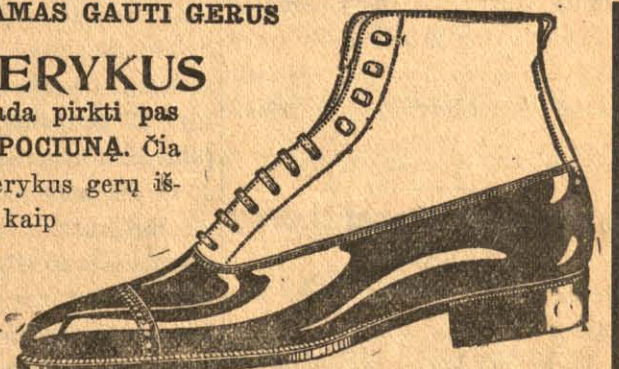
Brooklyn, N. Y.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS

CEVERYKUS

eik visada pirkti pas SIMANĄ POCIUNĄ. Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip

W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau-
damas užėik

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry Street, Brooklyn, N. Y.

Mokykis Francuzu Kalbos

Užsirašyk „Amerikos Lietuvi“, kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lektijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoje buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti „Amerikos Lietuvi“ \$2.00 metams.

„AMERIKOS LIETUVIS“

15 Millbury Street,

Worcester, Mass.

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltai tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti. Visas darbas visiškai be SKAUSMO

Ne kiekvienas dantistas moka apsieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siunčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaip specialistas ir įvairuose atsitikimuose siunčiama pas jį. Ateik ir duok išegzaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokestis ant nedėlių. Gazas ir kokainas vartojama Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 9 P. M.

mas pagal reikalą. Pėtnyčioms nuo 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 1 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas
500 Grand Str. kampas Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

REIKALINGI AGENTAI.

SV. JUOZAPD DRAUCYSTE RY. KA. UZ. 22D SAUSIO 10 1910 M. DETROIT, MICH.

STRUPAS & CO.
22 Warwick St. Newark, N. J.
33 John St. New York, N. Y.
Lėtikas suakite į Newark, N. J.

REIKALINGI AGENTAI.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Francijoje, Anglijoje ir kt. „Ateities“ kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užsieniuose metams \$2.50. Pasižiūreiti viena numeris siunčiame dovanai.

„Ateitis“, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS

TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA

LIETUVIS PAS LIETUVI

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4 229 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

IVAIRIOS ŽINIOS

TELEGRAMAS.

Waterbury, Conn. 10 gruodžio. Vakar Waterburyje buvo jaunimo susirinkimas. Dalyvavo į 200 žmonių. Nutarta susivienyti į vieną jaunimo Dramatišką Dailės Draugiją. Smulkmenos vėliau.

Komisija.

BAZARO LAIKAS PAILGIN-TAS.

Alijantų bazaras užsidarys 15 d. gruodžio, o ne 12, kaip buvo rašyta. Tą neužmirškite. Kiekvieno pareiga jame atsilankyti.

Per mus likosi bazarui prisijus-ta:

Iš Lawrence, Mass., ponis O. Jatužienės puiki adatomis paduškaitė ir rankomis išmegsta stal-tiesė.

Emilija Steponaitis — paduškaitė.

S. ir A. Bulotai iš New Phila-delphia du pundu gražių daiktų.

Viską perdavėme bazarui.

KRATA „KOVOS“ REDAKCI-JOJ.

„The Press“ už 8 gruodžio tal-pina smulkmenišką aprašymą val-diškos kratos „Kovos“ ofise. V. Stilson (Stasiulevičius) adminis-tratorius, J. A. Šukys, manage-ris, P. Schall, J. Jasiulevičius, V. Rudaitis tapo areštuoti. V. Stilsonas kaltinamas už parašy-mą ir platinimą ant mimeografo parašyto pamfletu, kurį kom. Long vadina „maištininkiausių raštu kada nors matytu.“ ir „blogesniu negu Tageblattas“ kada nors spausdino.

Iš to pamfletu ištraukę mato-si, jog tenai draftuotus vyrus kviečiama slapstytis ir nesiduoti kareiviavimui. Esą, kalinio drau-žiš daug kiltesnis negu kareivio. „Neikim kariumenėn, nes te-nai žmogui uždraudžiama masty-ti; šią karę pradėjo kapitalistai, kurie maudosi darbininkų krau-je ir kraunasi aukso kalnus.“ Ir tt. ir tt.

Valdžios agentai paėmė visas „Kovos“ knygas bei popierius ir num. už pereinus šešius mėnesius. Stilsonas laikomas po 10 tukstan-tine kaucija. Už jo prasikaltimą baumė yra penki metai kalėjimo ir \$10,000 baudos. Šukys ir kiti, esą anot „Philadelphia Led-ger“ paleisti, nes pasirašė, jog pri-bus 14 d. gruodžio (ant šios dienos paskirtas Stilsono teis-mas).

Beto Stilsonas yra kaltinamas už parašymą straipsnio rugpjū-čio mėn. prieš pirmąjį Laisvės Paskolą. Justicijos Dept. agentas su kurio varantu Stilsonas buvo areštuotas, sako, kad jis turįs už-tektnai parparodymų jo nuteisi-mui.

LIETUVIŲ DIENA ALIJANTŲ BAZARE.

Pereitą subatą New Yorke bu-vo lietuvių diena Alijantų Baza-re. Nežiurint, kad oras buvo la-bai negražus: snigo ir lijo su di-deliu vėju, visgi lietuvių prisiri-nko 3-4 tukstančiai žmonių. Vy-riaisi bazaro užveizdos (anglai) sako, kad lietuvių buvo į 7 tuk-stančius, bet jie gal perdsda. Žmonių pribuvo ne tik iš apielin-kių, bet ir iš tolimesnių vietų, kaip va iš Bridgeporto, New Ha-veno, Philadelphia, Scrantono, Pittstono ir tam panašiai.

Programas irgi pavyko labai puikiai, ypač vakare. Ant 8 val. vakare choras po vadovyste kom-pozitoriaus S. Šimkaus susidedan-tis iš apie 200 žmonių užėmė

estrada didėję šokių svetainė-je, gi kompozitorius M. Petraus-ka, kitoj pusėje ant kitos es-trados kartu su didele orkestra užtraukė Lietuvos himną. Jam padainavus orkestrai lydint už-traukė choras „Lietuva tėvyne-musų“ ir M. Petrausko, orkes-tros ir didelio choro balsai susi-maišė į vieną galingą melodiją ir nyko kur toli, toli, Grand Cen-tral palocijų salėse, galerėjose, ša-limose salėse. Tai labai iškil-minga ir įspūdinga valanda. Vi-sur gi aplinkui sustoję žmonės, galerėjose ir salėse klausėsi. (Salėje buvo apie 1,800-2,000 žmonių, daugiau beveik butų ir netilpę ir taip didesnė pusė sto-vėjo). Kas buvo toje iškilmingo-je valandoje niekad neužmirš.

Paskui choras puikiai sudainavo kelias atvėjais daugelį dainų. Labai pasižymėjo p. M. Pe-trausko priruosti šokikai, teatra-linės mokyklos mokiniai. Taip puikiai pašoko, kad lietuviai ste-bėjosi, kaip gražus yra kriputis, suktnis ir klumpakojis, kuomet jį šoka tikri šokikai.

Panelė Svirskaja, teatrų šoki-kė labai puikiai išpildė Perkuno šokį iš M. Petrausko Operos „Velnias Išradėjas.“ Laikė šokio ant jos iš palubių buvo lei-džiamos šviesos.

Ant galo Chicagos operos soli-stė p-ni Dresser sudainavo Ame-rikos himną.

Viskas pavyko tvarkiai, puik-iai, iškilmingai. Ant 10 v. paloc-ų „Little theatre“ ant 4 lubų bu-vo koncertas. Dainavo M. Petrau-skas, Sodeika ir p-lė Putvinskai-tė.

Pribuvo į vaakrą ir gerbiami svečiai: Šveicarijos pasiuntinys Washingtone Dr. Hans Sul'zas ir Portugalijos generalis konsulas Jorge de S. Duare. Jiems taip pa-tiko lietuviški šokiai, kad prašė juos pakartoti, kas buvo ir išpil-dyta. Portugalijos konsulis vė-liau atsilankė ir į Lietuvį budą. Čia jis likosi apjuostas lietuviš-komis juostomis.

Pilnas lietuvių dienos nusiseki-mas. Net anglų didelis dienraš-tis „World“ aprašinėdamas sa-ko, kad lietuvių diena taip buvo iškilminga, kad net visų skyrių (francuzai, syrai, persai, etc.) pardavėjai užmiršo savo pareigas ir ėjo lietuvių žiūrėti.

Platus bazaro ir lietuvių dien-os aprašymas tilps sekančiame Kalėdinyje Nr.

Vietines Zinios

Revoliucija paveikluose. — A-merikos Lietuvių Tautinės San-daros 1-ma kuopa, kad parodyti lietuviams nuotikius, kas dedasi dabar Rusijoje, surengia didelį judomų paveikslų vakarą suba-toje 22 gruodžio, McCaddin sve-tainėje. Judomus paveikslus ro-dys žinomas kinematografistas A. Račūnas. Bus parodyti pa-veikslai, kaip Petrograde ir ki-tuose miestuose bolševikai mu-šasi su Kerenskio kareiviais, bus parodyti paveikslai iš revoliucijos laikų, ir kariškų mušių, lie-tuviai pabėgėliai. Nepamiršta bus ir caras kaip jam dabar Sibe-rijoje einasi.

Šie judomi paveikslai dar nie-kur nebuvo rodyti. Juos rodė tik viename gerame teatre Rialto N. Yorke ir buvo imama įžangos nuo 50c. iki \$1.50. Čionai gi bus imama tiktai po 25, 35 ir 50 cen-tų.

Taiigi nepamirškitedienos. To-kių dalykų juk kiekvienas norės pažiūrėti. Bus ir iliustruotos lie-tuvškos dainos.

Svečiai. — Pereitą savaitę mūsų redakcijoje atsilankė šie svečiai:

pp. J. Makarevičius, P. Čerkaus-ka ir J. Kazokas iš New Ha-veno.

Pp. A. Stankevičius ir M. Lei-monas iš Bridgeport, Conn. P-ne Mikolainienė iš Hudson, N. Y.

Teatras. — Šią subatą L. S. So-cialistų 83 kp. McCaddin svetai-nėje stato 4 veiksmų dramą „Kryžius.“

Prakalbos ir dainos. — Šios su-batos vakare 15 d. gruodžio dr. Šv. Izidoriaus Bronkse svetainėje White Eagle Casino, 705-707 Courtlandt Av. rengia prakalbas su dainomis. Kalbės p. M. J. Vi-nikaitis. Dainuos Žemaičių kvar-tetas susidedantis iš pp. Kloniu-no, Butėno, Markevičiaus ir ki-tų. Skambins p. S. Šimkus. Susirinkite visi. Įžanga dykai.

Am. Lietuv. Tautinės Sandaros 1-mos kuopos susirinkimas atsi-bus ateinančioje nedėlioje Liet-Ūkų Klubu kambariuose (803 Driggs Ave.). Pradžia ant 3 val. po pietų. Susirinkite visi, nes la-bai daug svarbių dalykų. Delega-tai išduos raportą iš seimo darbų Pasibaigus susirinkimui ant 5 v. bus diskusijos.

Žinomas dainininkas ir lošė-jas K. Kraučūnas, išgyvenęs 10 metų Brooklyne, persikėlė gyven-ti Newark, N. J. po No. 499 Hun-terdon Str., Newark, N. J.

Gavo laisnius apšvedimui. — Antanas Pleckaitis, 343 22nd St. su Petronėle Stakauskiute.

Reikalingas korespondentas, jaunas vaikinai, turintis patyri-mą, geras ant vertimų. Kreipki-tės

J. H. DISKANT

280 Broadway New York City. (Netoli Brooklyn Tilto)

LINKSMŲ KALĖDŲ!

Artinas Šventos Kalėdos, kiek vienas siunčia pasveikinimą-kor-telę vaikinai mylimai merginai, mergina — savo mylimam, drau-gas-draugui, giminiai ar pažista-mui. Pasiųsk lietuvišką atviru-tę. Aš užlaikau dangybę gatun-kių atviručių visos spalvuotos. Tai gražiausias atminimas ant švenčių. Viena už 5 centus, 6 at-virutės už 25c. Taipgi užlaikau įvairių knygų, rašomų plunks-nų, pyptkių ir taip toliau. Visu-met kreipkitės pas

A. STRUMINSKAS

184 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Jan 1 1917.

TRINERIO SVEIKATOS KALENDORIUS.

Šitas Trinerio Sieninis Kalen-doris, dorius del 1918 metų, daug gražesnis, negu kada nors jis bu-vo. Didelis paveikslas Sveikatos Dievaitės, su visais augmenais in-vinančiais į Trinerio vaistus, savo gylėbyje, sudaro vidurį, penki in-teresingi istoriški atsitikimai il-lustruoja evoliuciją Trinerio Chemišką laboratoriją. Siųskit 10 c. del uždengimo siuntimo lėšų. Jos. Triner, Išdirbėjas Trinerio „Kartaus Vyno Eliksiro ir kitų vaistų, 1333-1343 So. Ashland Av., Chicago, Ill.

ŠEIMYNOMS ČEVERYKAI

Užlaikome Čeverykų Moteriškų, Vyriškų ir Vaikams; geriausių fabrikų išdītimo. Visiems parduodam gvarantuodami. Todėl-gi meldžiame nepamiršti atsilanky-ti, o atsilankę pamatysite jog nėra melas. Taip-gi patarnavimas visuomet atlieka-mas mandagiai.

Tad-gi meldžiamieji nepamirškite mūsų Čeverykų Krautuvės antrašo:

JONAS SPURGA

212 Grand St. Extention
Prie pat Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Plaza Hall

Dvi
DIDELĖS SALES
DEL
BALIU.
BENKIETU,
YPATINGAI
VESEILIU
IR LINKSMŲ
VAKARELIU

PUIKUS
KAMBARIAI
MITINGAMS
ARBA ŠIAIP
VISOKIEMS
SUSIRINKIMAMS
IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

NEPAMIRŠKIT

Tautiško Namu,

Extra, parankiausia Salė veseilioms,
Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanūs užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Tel. 5311 Greenpoint.

Jokuba Kancieriu

253 WYTHE AVE.

Kampas North 1-st Street

BROOKLYN, N. Y.

Kada nori gauti gerą fotografiją su gyvu panašumu ir kuri laikys metus, eik pas plačiausiai žinomą artistą fotografistą

STRAUSS

PHOTO ART STUDIO

301 GRAND STREET

BROOKLYN, N. J.

kampus Havemeyer Gt.

Viršuj Plaza teatro

SPECIALISKAI!

Del skaitytojų šio laikraščio („Vien. Liet.“) 6 gražios foto-grafijos ir 1 malevotas portretas už 75c. Tik šį mėnesį Atsinešk šį apgarsinimą su savim.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdevinėja багаžą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglijų Britų. Tarpe New Yorke ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, Chicago ir Va-karų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorke, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolat-inis ir parankus susisėsimas. Artymesnių informacijų apie kai-nas, traukinių begiojimą, etc., kreip-kitės pas savo vie-tinį agentą arba ra-šykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Ma-
90 West Street, N. Y.

Du-kart nedėlinis laikraštis
Šmagiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaulėje.
IŠEIRA kas UTARNINKĄ ir PĒNYCIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
Prusose 15 markij.

Priek tam pilnai užsimokėję
traitytojais kas metas gauną DOVANĄ
nuo mūsų Kalendorių.

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co

529-522 W. South St.

MAHANAY CITY, PA

JONAS KULBOKA

Visu Draugas
291 Wythe Ave.

Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 279 Greenpoint.

PIRMAS
LIETUVISKAS
Fotografistas
ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška členia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3996 M.
Dr. Ignatas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydy-tojas ir chirurgas pabaigas Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vy-ru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's

Kasdien

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

355 GRAND STREET,
KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N.Y